POGODA
Dzisiaj będzie lekkie zachmurzenie z najwyższą temperaturą do 80 F (26.7 C).
Jutro wzrost zachmurzenia, możliwość przelotnych deszczy, temperatura bez większych zmian.
Wschód słońca o godz. 6:17 rano, zachód o godz. 7:27 wieczorem.

Dziennik Związkowy
POLISH DAILY ZGODA

Published Since 1908
AN AMERICAN DAILY IN THE POLISH LANGUAGE — MEMBER OF UNITED PRESS INTERNATIONAL

KALENDARZYK
Dzisiaj wtorek, 2 września — Stefana i Wilhelma.
Jutro środa, 3 września — Zenona i Grzegorza.
Pojutrze czwartek, 4 września — Rozalii i Juliannv.

No. 170 Rok (Vol.) LXXIX | CHICAGO, IL, Wtorek, 2 Września (September 2), 1986 | Telefon wszystkich biur 286-0141. 35¢

TRAGICZNE ZDERZENIE W POWIETRZU

Szósta Rocznica Sierpnia 1980

W Dzisiejszym Numerze Znajdziecie:

* "A gdzie Polonia z ZSSR?" (str. 4)
* O obawach dziecka przed pójściem do szkoły w Dziale Kobiet (str. 5)
* Kronika Harcerska i "Z nauką i techniką na ty" (str. 2)
* Komunikaty o zebraniach i imprezach polonijnych (str. 3)
* Better English (str. 5)
* "Sierpniowy akt sprzeciwu" (str. 4)

W Kraju Panował Spokój

Na Południu Polski Liczne Aresztowania "Prewencyjne"

Gdańsk-Warszawa (CT,CST) — W ciszy i spokoju upłynęła w kraju VI rocznica Sierpnia.

W Gdańsku, wobec spodziewanej kontrakcji MO i SB w razie podjęcia jakiejkolwiek śmielszej, masowej akcji, działacze "Solidarności" postanowili ograniczyć swe wystąpienia do udziału w nabożeństwach okolicznościowych.

Lech Wałęsa, w otoczeniu garstki najbliższych współpracowników (był wśród nich niedawno zwolniony z więzienia Bogdan Lis), pojawił się pod Pomnikiem Stoczniowców na kilka godzin wcześniej nim się go tam spodziewano. Przez całą niedzi lę na otoczonym przez ZOMO plac przed stocznią pojawiały się niewielkie grupki ludzi. Agencje donoszą, że widziano wielu byłych działaczy Związku. By jednak nie dawać zomowcom pretekstu do interwencji, nikt nie pozostawał w pobliżu Pomnika dłużej niż kilka minut.

W poprzedzającym Rocznicę tygodniu zachodziły obawy, że władze mogą zdecydować się na jakąś kontrakcję w okolicach kościoła św. Brygidy, który powszechnie określa się mianem "Kościoła Solidarności." Jednakże do niczego takiego nie doszło.

Msza św. upłynęła w atmosferze spokoju. Ksiądz Henryk Jankowski, proboszcz i przyjaciel Lecha Wałęsy, wzywał kilkakrotnie do spokojnego rozejścia się.

Kościół był nabity po brzegi. Widoczne były transparenty z napisami jak np. "Solidarność była, jest i będzie — Bóg nas wspomoże," oraz

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Rozdział Partii Od Rządu w Chinach

Pekin (UPI) — Chiny zainicjowały program reformy politycznej, polegający na rozdzieleniu władzy partyjnej — politycznej od administracyjnej.

Agencja Xinghua podała w piątek, że na razie programem tym objętych jest 16 wybranych miast.

Jeden z dyplomatów zachodnich określił reformę jako: ważny znak tego, co mają oni nadzieję w przyszłości osiągnąć . . . aby kraj funkcjonował bardziej efektywnie".

Xinghua podaje wypowiedź przedstawiciela komisji rządowej do spraw zmiany struktury systemu ekonomicznego, który przyznaje, że ze względu na komplikacje i trudności związane z wprowadzeniem reformy, rząd wybrał niektóre średniej wielkości miasta, by najpierw w nich zdobyć doświadczenie. W tych 16 miastach już od maja przeprowadzany jest eksperyment, który zapoczątkuje ogólnokrajową reformę organów rządowych".

Głównym celem reformy jest: wzmocnienie organów nadzorujących i regulujących gospodarkę kraju, przeorganizowanie władz lokalnych, zmiana systemu kadrowego, oraz znalezienie nowej drogi właściwego oddzielenia partii od administracji.

Od pewnego czasu, pekińskie władze ostrzegły, że reforma polityczna jest niezbędna, aby zrealizować ambitny plan reformy gospodarczej kraju.

Proponowana reforma struktury władzy ma również wyposażyć administrację lokalną w daleko większą autonomię.

Chińskie przemiany w mechanizmie władzy nie znajdują bynajmniej pełnego poparcia w łonie samego aparatu partyjnego. Większość 42 mln jej członków, to średni, nie posiadający żadnego lub bardzo słabe wykształcenie biurokracji którzy czują zagrożenie przez drastyczne zmiany.

Zatrzymani Działacze Karty 77

Czechosłowackie władze bezpieczeństwa zatrzymały w ubiegłym tygodniu 3 członków ruchu obrony praw człowieka Karta 77. Zatrzymanie nastąpiło w przeddzień 18 rocznicy inwazji wojsk Układu Warszawskiego na Czechosłowację.

Ksiądz Wacław Mały, były rzecznik Karty 77. 28-letni technik Michał Holeczek i Kamila Bendowa — żona jednego z czołowych działaczy ruchu — Wacława Bendy, zostali zwolnieni po 3-godzinnym przesłuchaniu.

Bezpieka skonfiskowała dokumenty krytykujące warunki panujące w czechosłowackich więzieniach, nie udało jej się jednak odnaleźć oświadczenia Karty 77 w związku z rocznicą inwazji.

GDAŃSK — Pomnik Stoczniowców, wzniesiony w 1980 r. dla upamiętnienia ofiar jakie padły w 1970 r. Zdjęcie to zrobione zostało zaraz po odsłonięciu pomnika w grudniu 1980 roku.

Korespondent Amerykański Więźniem KGB

Moskwa (UPI) — W dniu dzisiejszym udał się do Moskwy właściciel tygodnika U.S. News & World Report Mortimer Zuckerman, by żądać tam wypuszczenia aresztowanego pod zarzutem szpiegostwa korespondenta tego pisma Nikolasa Danilowa.

Wydawca pisma Dawid Gergen poinformował, że również on—na miejscu w Waszyngtonie—użyje wszelkich dostępnych sposobów by uwolniono moskiewskiego korespondenta magazynu.

Zarówno przedstawiciele tygodnika jak i przedstawiciele władz amerykańskich zaprzeczają jakoby Danilow zaangażowany był w działalność szpiegowską.

52 letni amerykański dziennikarz przez 5,5 roku był korespondentem pisma w Moskwie. Był to już jego ostatni miesiąc pracy. Aresztowanie nastąpiło w chwili wręczenia mu upominku pożegnalnego.

W chwili przyjęcia prezentu, obstąpiony został on przez 8 agentów KGB i aresztowany. W chwilę po tym agenci otwarli pakunek i wyjęli z niego dwie mapy z nadrukiem "tajne."

Agencja TASS podała, że "Danilow zatrzymany został na gorącym uczynku, a materiały znalezione u niego wskazują w pełni na to, że prowadził on działalność szpiegoską."

Żona Danilowa, która widziała się z nim przez godzinę w niedzielę twierdzi, że śledztwo przeciwko jej mężowi potrwać może tygodnie a może miesiące.

Wieloletni korespondent z Moskwy twierdzi, że Danilow jest jedynym zatrzymanym korespondentem zachodnim w okresie postalinowskim.

Wydaje się, że sowiecka akcja stanowi odwet za aresztowanie w ubiegłym tygodniu w Nowym Jorku, podejrzanego o szpiegostwo sowieckiego pracownika ONZ.

Departament Stanu odrzucił sowieckie oskarżenia i zażądał natychmiastowego wypuszczenia Danilowa.

Zatonął Sowiecki Statek Pasażerski

Moskwa (UPI, CT) — Sowiecka agencja TASS podała, że na skutek kolizji morskiej zatonął w poniedziałek statek pasażerski Admirał Naghimow.

Luksusowy statek pasażerski zderzył się ze statkiem towarowym Piotr Wasew, w chwilę po opuszczeniu czarnomorskiego portu w Noworosyjsku.

Statek pasażerski szybko poszedł na dno. Nie zanotowano natomiast poważnych uszkodzeń statku towarowego.

Nie podano jak dotąd dokładnej liczby ofiar, jest jednak pewne, że takowe są.

Tragedia nastąpiła po północy w chwilę po opuszczeniu przez luksusowy — zbudowany przed wojną w Niemczech statek — portu w Noworosyjsku.

Po drugiej stronie Morza Czarnego — w Turcji nie przechwycono sygnału SOS.

Na miejscu katastrofy pracują obecnie zespoły ratownicze, walcząc o życie ludzi. Jest nadzieja, że w ciepłej wodzie Morza Czarnego, wielu z nich zdoła przeżyć. Nie będzie wśród nich jednak tych pasażerów, którzy zdążyli się już przed katastrofą udać na nocy spoczynek i woda zastała ich w kabinach.

Z informacji Lloyda wynika, że statek mógł mieć na pokładzie 870 pasażerów, ostatnie doniesienia z Moskwy mówią, że łączna liczba ludzi na pokładzie wynosiła 1,230, w tym 884 pasażerów i 346 członków załogi.

Parada w Święto Pracy

Chicago (ST, CT) — Zgodnie z tradycją w Święto Pracy odbyła się w Chicago parada, w której wzięli udział członkowie licznych związków zawodowych, oraz oczywiście politycy. Parada przemaszerowała ulicą Michigan i trwała ponad dwie i pół godziny. Na czele zrzeszonych pracowników maszerował prezes AFL-CIO Lane Kirkland, oraz przywódcy związkowi lokalnych organizacji z Robertem Gibsonem , prezesem Illinois AFL-CIO, Robertem Healey, byłym prezesem związku zawodowego nauczycieli, a obecnie sekretarzem i skarbnikiem Chicago Federation of Labor na czele.

W paradzie wziął również udział z żoną i córeczką gubernator James Thompson, który jak wiadomo otrzymał poparcie od związków zawodowych. W paradzie wzięli również udział: mayor Washington, senator Alan Dixon, kongr. Frank Annunzio, prokurator stanowy Neil Hartigan i wielu innych polityków.

Adlai Stevenson kandydat na stanowisko gubernatora nie uczestniczył we wczorajszej chicagoskiej paradzie, wziął bowiem udział w paradzie, jaka odbyła się w Moline, Ill.

Jak informują doniesienia prasowe, w paradzie wzięło udział 125 jednostek, natomiast najliczniej reprezentowany był związek Teamsters, związek zrzeszający stolarzy oraz grupa strajkujących drukarzy z "Chicago Tribune."

Elektrownie Amerykańskie Bezpieczniejsze

Wiedeń, Austria (CT) — Amerykańscy eksperci z dziedziny energii atomowej stwierdzili w środę, że raport jaki przedstawili Sowieci na konferencji w Wiedniu upewnił ich, że podobna do czarnobylskiej katastrofa nie mogłaby się zdażyć w Stanach Zjednoczonych.

Delegaci amerykańscy poinformowali reporterów, że zmiany jakie poczynili projektanci sowieccy w konstrukcji siłowni grafitowych — podobnych do czarnobylskiej — powinny zmniejszyć ryzyko kolejnego wypadku.

"Godność" i Godność

Podczas festiwalu teatralnego w Edynburgu próbowano wyświetlić paszkwil filmowy na "Solidarność", w reżyserii Romana Wionczka pt. "Godność". Pokaz tegoż filmu w Londynie spotkał się z demonstracją grup solidarnościowych.

W Edynburgu trzeba było przerwać projekcję, ponieważ na sali zabrakło widzów.

Z Ameryki Łacińskiej

La Paz, Boliwia (UPI) — Śmiercią policjanta i ranieniem trzech demonstrantów zakończyły się poniedziałkowe zamieszki w miasteczku uniwersyteckim Cochamamba.

Zdaniem policji jedna z rannych osób odniosła oparzenia w wyniku przedwczesnego wybuchu butelki zapalającej, dwie inne otrzymały postrzały w głowę używanymi przez policję gumowymi pociskami. Natomiast policjant został zastrzelony zaraz na początku zajść, w chwili, gdy oddziały bezpieczeństwa wkraczały na teren uniwersytetu. Rektor uniwersytetu San Simon został wcześniej aresztowany pod zarzutem prowadzenia "działalności politycznej".

Z zagłębia górniczego Boliwii donoszą jednocześnie, że 20,000 tamtejszych pracowników przemysłu wydobywczego strajkuje nadal.

☆☆☆☆☆

Managua, Nikaragua (UPI) — Minister spraw wewnętrznych rządu sandinistowskiego oświadczył, że wiceprezes nikaraguańskiej izby handlowej, Guillermo Quant, 54, został aresztowany pod zarzutem prowadzenia działalności szpiegowskiej na rzecz Stanów Zjednoczonych i wkrótce zostanie pokazany dziennikarzom zachodnim podczas specjalnej zwołanej konferencji prasowej.

Quant, właściciel przedsiębiorstwa przewozowego, został aresztowany 19 sierpnia przez agentów służby bezpieczeństwa.

☆☆☆☆☆

Santiago, Chile (UPI) — W szpitalu wojskowym w Santiago zmarł w niedzielę były prawicowy prezydent tego kraju Jorge Alessandri Rodriguez.

Rodriguez, 90, przebywał w szpitalu od ponad roku. Cierpiał na liczne dolegliwości wieku starczego. Członkowie rodziny zmarłego oświadczyli, że zgodnie z jego wolą, nie odbędą się żadne oficjalne uroczystości żałobne. Pogrzeb będzie cichy, jedynie przy udziale członków rodziny.

Zmarły prezydent reprezentował w okres swej aktywności politycznej kurs proamerykański. Zasłużył się szczególnie w okresie kryzysu na przełomie lat 50-tych i 60-tych, kiedy to wprowadził w życie pierwszą w Chile reformę rolną.

☆☆☆☆☆

Los Polvorines, Argentyna (UPI) — Ostatni z poszukiwanych w Argentynie hitlerowskich zbrodniarzy wojennych, Walter Kutschmann, zmarł w minioną sobotę oczekując na ekstradycję do Niemiec Zachodnich.

Kutschmann, alias Pedro Ricardo Olmo, nie przyznawał się do końca do swego prawdziwego pochodzenia i twierdził, że jest Hiszpanem. Jednakże, zdaniem prokuratury argentyńskiej, dyplomatów zachodnioniemieckich i Otto Wiesenthala, wiedeńskiego "łowcy zbrodniarzy", nie ma żadnych wątpliwości, iż Olmo i Kutschmann, to jedna i ta sama osoba.

Był on odpowiedzialny za wymordowanie w okresie ostatniej wojny 34 profesorów polskich i ponad 2,000 Żydów w Galicji.

"Była to ostatnia gruba ryba — powiedział Otto Wiesenthal — teraz zostały jedynie płotki".

Trwają Poszukiwania Ofiar

Kontrolerzy Lotniska Los Angeles Poddani Testom

Cerritos, Kalif. (CT, CST, UPI) — W niedzielę w południe doszło do tragicznej katastrofy lotniczej. DC-9 należący do Linii Aeromexico zderzył się w powietrzu z jednosilnikowym samolotem nad jednym z przedmieść Los Angeles. Zginęło 67 osób, znajdujących się na pokładach obu samolotów. Liczba ofiar wśród mieszkańców Cerritos nie jest jeszcze znana.

Do zderzenia doszło na wysokości 7,000 stóp. Nie udało się do tej pory wyjaśnić w jaki sposób jednosilnikowy Piper Cherokee znalazł się niespodziewanie w strefie nasilonego ruchu powietrznego, wokół międzynarodowego portu lotniczego w Los Angeles.

Płonące szczątki obu samolotów, które spadły na spokojną podmiejską dzielnicę spowodowały pożar przynajmniej 15 domów mieszkalnych.

Trwają poszukiwania ciał ofiar. W jednym z domów, który uległ zniszczeniu mieszkała siedmioosobowa rodzina, przypuszcza się, że wszyscy jej członkowie ponieśli śmierć. Nie znane jest miejsce pobytu kilku mieszkańców dzielnicy.

DC-9 znajdujący się w drodze z Mexico City poinformował wieżę kontrolną lotniska w Los Angeles, iż podchodzi do lądowania. W kilka

(Ciąg dalszy na str. 6-ej)

Rozpoczęcie Obrad NAM w Zimbabwe

Harare, Zimbabwe (UPI, CT) — Podczas przemówienia inauguracyjnego na otwarcie spotkania szefów rządów 30 krajów niezaangażowanych, premier Zimbabwe Robert Mugabe wezwał do rozbrojenia nuklearnego, nowego porządku ekonomicznego i likwidacji apartheidu.

Przemawiając do 30 szefów państw i obserwatorów z 40 innych krajów, Mugabe powiedział, że świat wydaje co minutę $1 mld, co w skali rocznej daje astronomiczną sumę $1 tryliona, podczas gdy zaledwie 1/5 tych wydatków mogłaby oddalić skutecznie na "okres naszego życia" widmo głodu.

Obserwatorzy zwracają uwagę, że ponad 30 krajów należących do organizacji krajów niezaangażowanych (NAM) w ogóle nie przysłało do Harare swych przedstawicieli.

Mugabe jest następnym, pod Rajivie Ghandim, przewodniczącym ogarniętej ciągłym kryzysem organizacji. Władze Zimbabwe są wyraźnie niezadowolone z niskiej frekwencji, bowiem spodziewano się — w związku z 25-leciem NAM — przybycia większości szefów państw.

Najważniejszą częścią przemówienia Mugabe był rozdział poświęcony walce z apartheidem.

"Koniecznością na dziś jest likwidacja tego nieludzkiego systemu — oświadczył — musimy uczynić z ruchów wyzwoleńczych niezawodną zaporę przeciwko apartheidowi".

Mugabe wezwał wszystkie kraje, w tym także kraje afrykańskie sąsiadujące i prowadzące handel z RPA, do nałożenia sankcji i blokadę gospodarczą tego kraju.

Ruch Państw Niezaangażowanych powstał w 1961 r. z inicjatywy Tito i Nassera.

Z Techniką i Nauką, Na Ty . . .

dr inż. Andrzej Michalik
P.O. Box 476652, Chicago 60647

Samochód Elektryczny

Idea tak stara jak motoryzacja. Może jeszcze starsza, bo już w 1837 roku — kilkadziesiąt lat przed samochodem Benza, Robert Davidson zbudował pierwszy pojazd napędzany akumulatorami żelazowo-cynkowymi. W latach osiemdziesiątych ubiegłego wieku, po Paryżu i Londynie jeździły akumulatorowe autobusy, a w 1897 roku pojawiły się dorożki Bersey, bez konia — za to z pokaźną skrzynią akumulatorów.

Jeszcze silniki spalinowe były w powijakach, gdy w roku 1899 samochód elektryczny przekroczył prędkość 100 km na godzinę. Lecz wiek XX to już zdecydowana dominacja silników spalinowych.

Co pewien czas idea elektrycznego napędu w samochodach odżywa, ale zastosowania są raczej marginesowe. Fabryczne wózki transportowe, samochodziki golfowe, transport na ograniczonych obszarach (wystawy, lotniska). Produkcji na wielką skalę dotychczas nie uruchomiono.

Niektórzy — szczególnie ci, którzy niedawno przybyli z Polski, będąc jeszcze pod wpływem lansowanej tam "spiskowej teorii historii" skorzy są do uwierzenia w podstępną działalność koncernów naftowych obawiających się o swój rynek. Trzeźwe spojrzenie na ten problem powinno nas przekonać, że po prostu we wszechstronnej konkurencji zwycięża lepsze.

Porównajmy ilości energii dostarczanej z różnych źródeł. Energia zgromadzona w typowym naładowanym akumulatorze ołowiowym jest rzędu 0,5 kWh (12 woltów razy 45 amperogodzin). Tę samą ilość energii można uzyskać ze spalenia w nowoczesnym silniku samochodowym szklanki benzyny. Porównajmy — 30 funtów ołowiu i pół funta benzyny.

Wyobraźnię ludzi pobudza jednak strona ekonomiczna elektrycznego napędu. Akumulator naładujemy za 3 centy (wg. taryfy przemysłowej), a za wspomnianą szklankę benzyny trzeba zapłacić skromnie licząc 6 centów.

I co z tego? Nawet jeśli zdecydujemy się na wożenie tysiąca funtów ołowiu (aby przejechać te 100-200 mil) to kto zdecyduje się na kilkugodzinny postój w drodze aby naładować akumulatory. Wymieniać całe zestawy akumulatorów po drodze?

Nic dziwnego, że dotychczas tylko tam znalazł zastosowanie napęd elektryczny, gdzie należy nam na całkowitej eliminacji spalin, cichobieżności, no i pod ręką na urządzenie ładujące.

Świat idzie jednak do przodu i co chwilę pojawiają się pomysły, które mogą przybliżyć narzenia o cichym i czystym środku transportu. Od kilku lat produkowane są baterie i akumulatory litowe. Lit — miękki srebrzysty metal, dwudziestokrotnie lżejszy od ołowiu umożliwia budowę baterii dziesięciokrotnie sprawniejszych. Co ważniejsze, baterie litowe nie potrzebują żrącego elektrolitu (kwas siarkowy), gdyż elektrolitem jest pewien rodzaj plastiku. Przeszkodą ich szerokiego stosowania jest koszt, który ogranicza zastosowanie do napędu zegarków, aparatów fotograficznych, kalkulatorów. Tar[illegible] wystarczają na 10 lat.

Inne nowe opracowania to akumulatory sodowo-siarkowe. Są względnie tanie i czterokrotnie lżejsze od ołowiowych. Nie obejdzie się jednak bez "ale" — aby dostarczały energii muszą być ogrzane do 300 stopni C.

Dotychczasowe doświadczenia producentów elektrycznych pojazdów i całej rzeszy inżynierów owocuje nowymi pomysłami. Wydaje się, że duże szanse wejścia do seryjnej produkcji i na rynek w najbliższych latach ma samochód o tzw. napędzie hybrydowym, spalinowo-elektrycznym.

Idea jest prosta i nie nowa, stosowana w wielkich lokomotywach i amatorskich konstrukcjach. Skoro produkty naftowe są najlepszym i najlżejszym nośnikiem energii — pozostawmy je jako podstawowe źródło napędu samochodu. Sieć sprzedaży benzyny jest zorganizowana i nigdzie na drodze energii nam nie zabraknie. Lecz benzynę można spalać dwukrotnie efektywniej jeżeli silnik będzie pracował na optymalnych swoich obrotach nie zmienianych podczas postoju, rozpędzania samochodu, hamowania. Pozwólmy silnikowi tylko dostarczać energii, magazynowanej i używanej później do napędu samochodu.

Do napędu kół w samochodzie hybrydowym służą silniki elektryczne. Po jednym na każde koło. Mamy w ten sposób samochód nowocześnie napędzany na cztery koła,lecz bez skrzyni biegów, sprzęgła, dyferencjałów. Rolę transmisji spełnia komputer rozdzielający odpowiednio prąd po grubych miedzianych przewodach doprowadzonych do silników.

Jak czytelnicy mogą się domyślać, niewielki spalinowy silnik w naszym samochodzie zasila tylko prądnicę, która mogłaby ładować akumulatory, a pobór prądu z akumulatorów następowałby według potrzeby. Wielkie silniki w naszych obecnych samochodach wykorzystywane są tylko sporadycznie (przy ruszaniu, wyprzedzaniu). Normalnie pracują tylko na ćwierć mocy i gdyby nie konieczność przyspieszeń mogłaby być czterokrotnie mniejsza.

A więc gromadzić zapas energii w akumulatorach. Otóż nie. Nawet takie zastosowanie akumulatorów jest niewygodne. Typowa bateria samochodowa może dostarczyć moc 1 konia mechanicznego przez kilkanaście sekund, może minutę (jak podczas startu silnika). Potem się rozgrzewa i niszczy. Samochód tak czy inaczej musiałby wozić kilkanaście takich baterii, których żywotność byłaby niewielka przy ciągłym ładowaniu i rozładowywaniu silnymi prądami.

W hybrydowym samochodzie będzie prawdopodobnie stosowane jako magazyn energii szybkoobrotowe koło zamachowe, tzw. bezwładnik. Idea to nie nowa gdyż już w latach 60-tych w Szwajcarii kursowały (a może jeżdżą do dzisiaj) tzw. żyrobusy napędzane w podobny sposób. Na przystanku końcowym żyrobus podłączał się do sieci elektrycznej i w ciągu 10 minut rozpędzał swoje koło zamachowe do prędkości 500 obrotów na sekundę (!). Potem mógł przejechać kilkanaście kilometrów "podłączając" się do wirującego koła przez sprzęgło i skrzynię biegów.

Obecnie opracowano szybko wirujące silniki i prądnice sprzężone z takimi kołami zamachowymi więc dostarczanie oraz odbiór energii odbywa się za pośrednictwem prądu bez udziału części mechanicznych. O całą gospodarkę energią dba komputer i układy półprzewodnikowe (tyrystory i przełączniki MOSFET).

Współczesny silnik elektryczny o mocy 40 koni mechanicznych waży tylko 8 funtów.

Ogromny postęp zanotowano w konstrukcji silników elektrycznych. Dawniej typowy silnik prądu stałego o mocy 32 koni mechanicznych (24 kW) ważył 240 funtów. Podobny silnik prądu zmiennego ok. 75 funtów. Obecnie konstruowane silniki o tej samej mocy, do których dostarczany jest prąd komutowany półprzewodnikami, ważą już poniżej 10 funtów. W dodatku mogą służyć jako hamulce-prądnice, zwracając energię podczas hamowania.

Tak wielki postęp zawdzięczamy nie tylko elektronice (sterowaniu, lecz głównie nowoczesnej technologii magnesów wykorzystujących tzw. pierwiastki ziem rzadkich (m.in. neodym).

Radykalnych zmian konstrukcji samochodów trudno spodziewać się w ciągu roku. Na razie, dzięki nowoczesnej technologii, rozruszniki i prądnice w naszych tradycyjnych samochodach odchudziły się prawie trzykrotnie.

Ostre przepisy federalne nakazują producentom samochodów systematyczne zmniejszenie zużycia benzyny oraz konkurencja na rynku, skłoniła coraz to więcej firm do zainteresowania się ideą samochodu elektrycznego. Będzie on wprawdzie dalej zużywał benzynę, ale ma szanse przejechać ponad 100 mil na galonie, albo (po europejsku) spali zaledwie 2,5 litra benzyny na 100 km.

Rozpowszechniajcie "Dziennik Związkowy"

Kronika Harcerska

"Z Dzieckiem Swoim Rozmawiaj Po Polsku i Przekaż Mu Polskie Tradycje"

Odszedł | Na Wieczną Wartę

W dniu 26 sierpnia br. odszedł na wieczną wartę hm. Teodor Piechaczek, uczestnik 3 Powstań Śląskich, Kawaler Orderu Polonia Restituta, odznaczony Krzyżem na wstędze Śląskiej Waleczności i Zasługi, Gwiazdą Śląską i szeregiem polskich i angielskich odznaczeń.

Od młodości swej związany z ruchem harcerskim, jako jeden z organizatorów Harcerstwa na Śląsku; pełnił tam i w ramach całości Związku szereg odpowiedzialnych funkcji, m.in. w Polskiej Wyprawie na Jamboree w 1929 r. w Anglii i w komendzie w Jubileuszowym Zlocie w Spale w 1935 r. W 1939 r., ścigany przez Gestapo przedostaje się do Francji, a następnie do Anglii i tam też bierze bardzo czynny udział w pracach naczelnych władz ZHP.

Po przybyciu do Chicago i tu włącza się do pracy harcerskiej — do ostatnich niemal dni swego życia żywo nią się interesując.

Odchodząc od nas pozostawił nam wzór Polaka-harcerza wiernego złożonemu przed ponad 60 laty Przyrzeczeniu Harcerskiemu.

Cześć Jego pamięci.

Rodzinie Zmarłego — łącząc się w smutku i bólu — wyrazy głębokiego współczucia składa.

Harcerska Rodzina Obwodu ZHP w Chicago.

Przekaz Pokoleń

Mija właśnie 47 lat jak o świcie 1 września 1939 r. barbarzyński — bez wypowiedzenia wojny — atak hitlerowskich hord uderzył jak grom w cały naród polski.

Mimo zaskoczenia stanęliśmy do nierównej walki w obronie najwyższej wartości w życiu człowieka i narodu, jaką jest wolność. Stanął cały naród, stanęły wszystkie warstwy bez różnicy wieku — od najstarszych do całej młodzieży z harcerską na czele. Nie było wahania, w walce tej byliśmy w pełni zjednoczeni. Bohaterska walka mimo pięciokrotnej i większej przewadze w lotnictwie, broni pancernej i całych zmotoryzowanych armiach niemieckich trwała już od przeszło 2 tygodnie, gdy zdradziecko — zgodnie z umową Ribbentrop-Mołotow — od wschodu ruszyły Sowiety.

Musieliśmy ulec militarnej przewadze 2 wrogów, ale nie skapitulowaliśmy z dalszej obrony swej niepodległości. Walki jeszcze trwały, gdy powstawały zręby organizacji do walki podziemnej — naród zdecydował walczyć dalej. Dnia 27 września w Warszawie powstaje również Podziemne Harcerstwo — Szare Szeregi — które przejmuje jawną dotąd działalność Związku Harcerstwa Polskiego, tak na odcinku wychowania młodego pokolenia, jak i koniecznej dalszej walki zbrojnej z okupantem. Naród, a z nim Harcestwo nie przerwało walki o swą niepodległość, trwającą w podziemiu prawie 6 lat. Tworzyliśmy potężne Państwo Podziemne z 350 tysięczną Armią Podziemną — Armią Krajową.

A choć zdrada sojuszników w Jałcie odebrała nam czasowo prawo do wolności i niepodległego bytu — to jednak my nie pogodziliśmy się z tą niesprawiedliwością i prowadzimy walkę — choć nie orężną — o odzyskanie tego prawa danego przez Boga każdemu narodowi, prawo do Wolności.

Dożynki

Związek Klubów Polskich przy współpracy z Instytutem Historycznym im. Wincentego Witosa zapraszają na barwny, tradycyjny obrzęd dożynkowy. W programie: tańce, przyśpiewki i recytacje w wykonaniu chóru ZKP pod kierownictwem Henryka Sobkiewicza, zespołu tanecznego "Polonez" pod kierunkiem Antoniego Dobrzańskiego, aktorów, Tadeusza Chrzanowskiego oraz Janusza Letko.

Reżyseruje całość widowiska Zdzisław Miłkowski. Radiofonizacja John Lorenz. Obrzęd dożynkowy odbędzie się w Ogrodzie Woźniaka przy 2530 S. Blue Island w niedzielę dnia 7-go września.

Początek o godz. 1:00 po południu. Po uroczystościach odbędzie się zabawa taneczna przy dźwiękach doborowej orkiestry "Progress Band". Serdecznie wszystkich zapraszamy.

Adam Ocytko — prezes

Zapisy Na Kursy Wieczorowe w Szkole Schurz H.S.

Zapisy na kursy wieczorowe z zakresu przedmiotów szkoły średniej, oraz szeregu dziędzin, na poziomie szkoły wyższej, łącznie z kursami języka angielskiego, prowadzone w ramach programów Kolegiów Miejskich, odbędą się w szkole średniej Schurz, mieszczącej się przy 3601 N. Milwaukee Ave., 2 września 1986 roku w godzinach od 6:30 do 9 wieczorem.

W sprawie dokładniejszych informacji odnośnie programu kursów, można uzyskać wyczerpujących wyjaśnień na miejscu w czasie zapisów. Opłata za każdy kurs wynosi $15.00.

POLSKIE CENTRUM MEDYCZNE
Największy w Ameryce
Polski Wielospecjalistyczny Zespół Opieki Zdrowotnej
• Wysoko Wykwalifikowany Personel Medyczny
• Apteka na Miejscu
• Honorujemy Ubezpieczenia.
Czynne od poniedziałku do soboty
3015-17 N. Milwaukee Ave.
(Róg Monticello i Ridgeway)
278-6050

Jeszcze o Akcji Letniej

Wyjeżdżających na obozy harcerzy badał również dr Marek Sobór. Warto tu nadmienić — dr A. Zalski i dr M. Sobór to dawni drużynowi tutejszych drużyn harcerskich, którzy czują się wciąż związani z Harcerstwem i spłacają dług wdzięczności za wszystko to, co wynieśli dobrego należąc do organizacji.

Harcerze z obozu w Rock Island powrócili już do Chicago, zamykając tegoroczną Akcję Letnią na naszym terenie. "Kronika Harcerska" oczekuje wciąż na ciekawe reportaże z kolonii, obozów harcerek i harcerzy. Podzielcie się z czytelnikami swymi przeżyciami, pochwalcie się zdobyczami — naturalnie ilustrując dobrymi, prawdziwie harcerskimi zdjęciami.

Czekamy!

Poobozowe Zebranie KPH

Koło Przyjaciół Harcerstwa zaprasza rodziców młodzieży harcerskiej, a szczególnie tej, która była na tegorocznych koloniach i obozach — na zebranie poobozowe w piątek, 12 września, o godz. 7-ej wieczorem, w Domu Wydziału Kongresu, 5844 N. Milwaukee. Będzie to okazja do omówienia wielu spraw wychowawczych i innych.

Wychowanie dzieci to przede wszystkim zadanie i obowiązek rodziców a Harcerstwo pomaga — niech zatem liczna obecność rodziców będzie wyrazem tej troski o dobre współdziałanie wychowawcze rodziny z kierownikami pracy harcerskiej.

A zatem spotykamy się wszyscy w piątek, 12 września, na zebraniu poobozowym.

Nowy Rok Pracy z Bogiem

Zgodnie z odwieczną tradycją polską i 75-letnią harcerską, nowy rok pracy harcerskiej w Chicago rozpoczynamy Mszą św. w kościele Matki Boskiej Anielskiej — róg Cortland i Wood — w niedzielę, 14 września, o godz. 9:30. Mszę św. odprawi nasz kapelan, ks. phm. J. Baraniok, T.J. ze wspólnoty polskich Księży Jezuitów.

Kierownicy pracy dołożą starań, by ich jednostki przybyły w pełnych stanach i w przepisowym umundorowaniu.

Do udziału w naszej uroczystości zapraszamy rodziców młodzieży harcerskiej, naszych przyjaciół i wszystkich dawnych harcerzy i członków dawnych Kręgów Starszoharcerskich. Niech to będzie Msza św. całej Harcerskiej Rodziny w Chicago i z przedmieść.

Ad Multos Annos

Młodej parze harcerskiej dr. Piotrowi i Dorocie Nowobilskim na wspólną drogę życia — oby była jasna, szczęśliwa i pełna sukcesów — życzy Harcerska Rodzina w Chicago.

Za Dary Dziękujemy

Wciąż mamy nowe dowody życzliwości naszych przyjaciół. Mówią one o docenianiu naszej pracy i stanowią zachętę do dalszych wysiłków.

Oto nowa lista donatorów: Roman Łoza — $60 na Harcerski Fundusz Szkoleniowy, dh M. Blahaczek — $25 na H.F. Szkoleniowy i $5 za Pamiętnik 75-lecia oraz $10 za Pamiętnik 75-lecia przekazane przez dz.h. J. Urbanowicza.

Wszystkim ofiarodawcom harcerskie Bóg zapłać!

F. A. Ossendowski

LENIN

WYDANIE TRZECIE
Poznań, 1930

2

Nie miałem zamiaru po wysłuchaniu przemówień w „*Club du Faubourg*", wszczynać dysputy i chciałem się wymigać zresztą zupełnie słusznem i lojalnem oświadczeniem, że pisarz pisze to co widzi, co zna, słyszy, sprawdza, czuje, podpatruje oczami oraz tajemniczym, wzrokiem podświadomym, intuicyjnym, i co się rodzi w jego duszy, nieraz bez udziału woli. — Na tem jego obowiązki się kończą. Utwór jego rozpoczyna samodzielne istnienie, to znaczy, że jest czytany, obmyślany przez innych, krytykowany.

Jednak słowa — *straszliwy paradoks* — porwały mnie i zmieniły moje poprzednie zamiary.

— Powiada pan — paradoks?! W tem jest cała rzecz! Żyjemy w okresie, który z czasem historycy nazywać będą — „krótkim wiekiem paradoksu!" — zawołałem.

— Co to znaczy? — zapytali chórem.

— Od bitwy pod Waterloo do dnia, w którym rozgorzała wojna światowa, układała się epoka techniki i pokoju. Ludzkość rzuciła się z uporem obłędnym w wir pracy, produkując coraz większe bogactwa. Technika ulepszała wszelkie mechanizmy i zmniejszała ilość ludzi, bezpośrednio zajętych w przemyśle. Obok nagromadzonych bogactw tłoczyły się coraz bardziej groźne tłumy głodnych, zrozpaczonych ludzi, nie mających pracy, wzrastała zbrodniczość, prostytucja, a w dzielnicach biedaków, śmiejąc się z przepisów hygieny i sanitarji miejskiej, gruźlica i inne choroby nędzarzy, porywały coraz więcej ofiar — więcej niż za „dobrych, starych" czasów pańszczyzny, cechów i pracy w dusznych, ciemnych warsztatach, lub w fabrykach, nigdy nie wentylowanych, wolnych od wszelkiego dozoru lekarskiego, więcej nawet niż w katorżnych kopalniach Rosji carskiej lub w więzieniu gwiańskiem. I o, dziwo! Zdawałoby się, że posiadające klasy i klasa nędzarzy powinnyby były oczy swoje zwrócić ku niebu, pierwsza — z wdzięcznością za obfitość „chleba powszedniego", druga — z błaganiem łzawem o kromkę jego. Tymczasem — widzimy całkiem inny obraz. Klasa posiadaczy i klasa służącej jej inteligencji staje się coraz bardziej obojętną dla spraw religijnych; klasa nędzarzy oraz skazańców skazana na wytężoną, szybką, ciężką pracę w ciągu 8—10 godzin prawie zupełnie się odwróciła od kościoła. Dlaczego? Przyczyna tego zjawiska leży w nerwowem przemęczeniu, które nie pozwala na skupienie się, poważne rozmyślanie lub przejęcie się wewnętrzne. Stanowi to wynik naszej epoki paradoksu!

Klasa posiadaczy, zainteresowana w stałych i silnych rządach i klasa nędzarzy, nienawidząca rządu, który nie jest w stanie zmienić ich losu, obydwie dążą do ciągłych zmian, których powodem jest brak stałości psychologicznej, nie dającej możności stworzenia hasła przewodniego. Stąd wynikają ciągłe kryzysy rządowe, strajki generalne, rewolucje. Nasza cywilizacja potrzebuje przedewszystkiem pokoju, którego broni ona nazewnątrz armatami i bagnetami, a wewnątrz — nałożeniem na wszystkich jarzma wytężonej, gorączkowej pracy i wyścigu z maszynami. Tymczasem przepaść pomiędzy posiadaczami i pracownikami pogłębia się z szaloną szybkością. Proszę panów spojrzeć na tego brutalnego, triumfującego nuworysza, który wysiada z Hispano-Suizy, i na tę nędzarkę o zbiedzonej, steranej twarzy i przygasłych oczach nienawidzących, która zbliża się do naszego stolika i wyciąga z ceratowej teki „*Paris-Midi*", chociaż tę gazetę wszyscy już przed południem przeczytali. Zrozumieli grożące niebezpieczeństwo, a może poczuli wyrzuty sumienia nieliczni amerykańscy miljarderzy. Jedni z nich dążą do przekształcenia robotnika na maszynę — sprawną, silną i niepotrzebującą myśleć. Drudzy, jak Rockefeller i Morgan, rzucają ogromne sumy na „wszechludzkie" instytucje — uniwersytety, szpitale, naukowe pracownie, bibljoteki, a Ford — zadarmo prawie oddaje swoim robotnikom auta swojej fabryki. Być może, jakiś Guerlain lub Chanel postanowią nawet zaopatrywać każdą pracownicę we flakon najprzedniejszych perfum; rządy zmuszają budować domy robotnicze, kluby, czytelnie, teatry... lecz są to paljatywy, mikro-atomy wysiłku w chaotycznem, obłędnem tempie życia, w makrokosmie nędzy i nieładu socjalnego.

Widział to wyraźnie w innej dziedzinie już Talleyrand i na Kongresie Wiedeńskim doradzał monarchom, aby swoją zbyt samowolną władzę ograniczyli samorzutnie, nie czekając, aż ludy same zażądają tego z całą stanowczością i bezwzględnością.

— Jakoś nie słychać nic o takim Talleyrandzie kapitalizmu! — zauważył Francuz.

— Tak! — zgodziłem się. — A tymczasem, gdyby nie ciężkie jarzmo wyścigowej pracy, gdyby nie bicz, w którego drapieżnem klaskaniu słyszeć się dają złośliwe wołania: „Ciągle naprzód! A prędzej! A mocniej! z całej siły mózgu i mięśni!" — gdyby nie to hasło naszej współczesności, — hasło, które żąda i wytwarza ład strasznego, niewolniczego rygoru, pochłania każdą chwilę, czy to pracy, czy wypoczynku, i każdą myśl, — biada światu „cywilizowanemu!" Runąłby on, bo cywilizacja naszego wieku możliwą jest tylko w warunkach pokoju. Wojny i rewolucje wstrząsają jej podwalinami i burzą, bo gmach jej nie jest scementowany ani stałością psychologiczną, ani zdolnością do namysłu, ani pobudkami religijnemi, ani hasłami idejowemi.

Przypomnijcie sobie frakijskiego gladjatora, Spartakusa!

Jakże kornie chylili głowy niewolnicy przed dumnymi patrycjuszami rzymskimi, jak biernie pędzili oni swój marny spodlony żywot! I oto zjawił się buntownik, przemówił do uciemiężonych ze stoków Wezuwjusza i wraz z innymi niewolnikami — celtami Kryksem i Enomajem poprowadził za sobą 200-tysięczną armję, zwalczył żelazne kohorty pretorów Klaudjusza, Warynjusza, Poplikoli i Klodjana, a nawet zagroził Rzymowi!... Od tego czasu patrycjat rzymski stracił na dumie i już nie mógł spać spokojnie. Upajajcie się, chowacie głowy w piasek wszechwładnych tradycyj, — doczekacie się swego Spartakusa na Place de la Concorde, na Picadilli i na Down-street!

— Jak dotąd na to się nie zanosi! — zauważył Anglik. — Państwa Zachodu wierzą w parlamentaryzm i posiadają poczucie państwowości.

Jeżeli po wybuchu krótkotrwałych wojen i rewolucyj ludzkość szybko powracała do dawnego bytowania, usiłując wytężoną pracą odrobić stracony czas, i — wszystko szło po — dawnemu, to państwa i społeczeństwa zawdzięczają taki pomyślny nawrót wyłącznie tradycyjnemu zaufaniu w dobroczynne, chociaż powolnie przejawiające się skutki ewolucji myśli, która z czasem powinna spowodować głęboką reformę w dziedzinie ekonomiki i polityki.

Komunizujący Francuz, wielbiciel Rollanda, Barbussa i „l'Humanité", wtrącił, zuchwale potrząsając głową:

— Nie myślcie, moi drodzy, że będzie tak zawsze! O, nie!

— Tak! — potwierdził Niemiec. — Nawet socjaliści nie są pozbawieni tych właściwości narodów cywilizowanych. Dowiedli oni tego wszędzie w Europie podczas wielkiej wojny.

Obawiając się, że rozmowa przeciągnie się zbytnio, zacząłem mówić dalej:

Uroczystości Święta Żołnierza Polskiego

W Amerykańskiej Częstochowie

Szeroko zapowiadana uroczystość Swięta Żołnierza w prasie polonijnej rzeczywiście zgromadziła tysiące rodaków do Amerykańskiej Częstochowy. Tradycyjne już Swięto Żołnierza zgromadziło również wielką rzeszę polskich żołnierzy różnych ugrupowań i stopni wojskowych. Przy pięknej pogodzie, na tle białego budynku Sanktuarium rozwinięto polskie flagi, sztandary wojskowe i dekoracje.

Sama uroczystość rozpoczęła się punktualnie o godz. 10 rano rejestrację grup wojskowych pod balkonem świątyni. O godz. 11:15 rozpoczęto przegląd pocztów sztandarowych, po czym, przy akompaniamencie Bogdana Buczyńskiego, kierownika grupy śpiewaczej "Słowianie", kol. Bolesław Wojewódka, wiceprezes KPA Oddz. Chester County. Pa., odmówił Apel Poległych.

Była to raczej modlitwa za wszystkich polskich żołnierzy, którzy zginęli na wszystkich frontach świata, szczególnie zaś za tych, którzy zostali zamordowani w laskach Katynia, w obozach masowej zagłady i za tych, którzy walczyli i umierali podczas Powstania Warszawskiego. W sposób szczególny wspomniano 66 rocznicę "Cudu nad Wisłą".

Po odmówieniu Apelu Poległych oddano trzykrotną salwę honorową.

Defilada rozpoczęła się o godz. 11:45, której przewodniczył komendant Okręgu II SWAP, N.Y., Eugeniusz Kaleniak. Przed trybuną honorową przemaszerowało setki kolegów i koleżanek w mundurach wojskowych oraz grupa ZHP. Gościem honorowym oraz delegatem Sztabu Armii Amerykańskiej na Swięto Żołnierza Polskiego był Generał Brygady Patrick H. Brady.

Po przemarszu do świątyni rozpoczęła się Msza św. koncelebrowana w intencji poległych polskich żołnierzy. Mszy św. przewodniczył ks. prał. Józef A. Marjanczyk, naczelny kapelan Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskiej w Ameryce i proboszcz parafii Matki Boskiej Szkaplerznej w Bayonne, N.J. We Mszy św. wzięło udział 16 polskich kapłanów.

Na początku Mszy św. O. Marian Załęcki, dyrektor Sanktuarium powitał wszystkich pielgrzymów i uczestników dzisiejszej uroczystości.

Zaraz po Mszy św. wyruszyła uroczysta procesja na Cmentarz Weteranów, której przewodniczył ks. prał. Marjańczyk w towarzystwie wielu kapłanów. W czasie drogi odmawiano Różaniec św. za dusze poległych polskich żołnierzy. Wszyscy głęboko przeżywali tę wspólną modlitwę idąc w zadumie, refleksji. . .

Po długim pochodzie, procesja zatrzymała się przy cokole przyszłego pomnika weterańskiego. Ks. prał. Marjańczyk dokonał poświęcenia fundamentów pomnika i odmówił modlitwy za dusze spoczywających wokół polskich żołnierzy. Przy ceremonii poświęcenia obecny był również artysta p. Andrzej Pityński.

Wzruszające przemówienie wygłosił J. Krzyżanowski prezes zarządu głównego SPK w Stanach Zjednoczonych. Kol. Jadzia Kawa sekretarka Koła Nr. 39 SPK złożyła wiązankę kwiatów u stóp cokołu.

Bezpośrednio po ceremoniach na Cmentarzu Weteranów, wielka rzesza uczestników powróciła do namiotu, gdzie odbyła się specjalna akademia wojskowa, poświęcona 66 rocznicy triumfu Oręża Polskiego w roku 1920, znanej w historii jako "Cud nad Wisłą", 42 rocznicy czynu zbrojnego Oręża Polskiego w Dugiej Wojnie Światowej oraz 51 rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Akademii przewodniczył kol. Jan Mierzwa, przewodniczący Komitetu Święta Żołnierza Polskiego. Po odśpiewaniu hymnów narodowych przez Irenę Wierzbicką z zespołu "Słowianie", główne przemówienie wygłosił Generał Brygady Patrick H. Brady.

Mówił o niespotykanej odwadze, ofiarności i bohaterstwie żołnierza polskiego w obronie Ojczyzny, czego dowodem była bohaterska obrona Warszawy, znana w hostorii jako "Cud nad Wisłą" i "18 Bitwa Świata". Jasna Góra, duchowa stolica Polski była w tym historycznym dniu 15 sierpnia 1920 r., otoczona milionem polskich serc, które błagały Maryję o cud ocalenia Ojczyzny. I cud nastąpił. . .

Zespół "Słowianie" wykonał parę pieśni wojskowych, m.in. "My Pierwsza Brygada", "Czerwone Maki na Monte Cassino", "Karpacka Brygada" i inne. Ale chyba największą atrakcją dla widzów był występ na scenie młodzieży Polskiej Szkoły im. św. Jadwigi z Floral Park, N.Y. Ich piękne, szczere i proste piosenki żołnierskie, deklamacje wierszy i tańce ludowe urzekły i zdobyły serca wszystkich, czego wyrazem były huczne i długie oklaski.

Przemówienie naczelnego komendanta SWAP w Ameryce, Bolesława Łaszewskiego głęboko zapadło w serca słuchaczy! Ze znacznym opóźnieniem, zaraz po zakończeniu akademii udano się do kafeterii Sanktuarium na obiad żołnierski.

Jesteśmy głęboko wdzięczni wszystkim organizatorom Święta Żołnierstkim organizatorom Swięta Żołnierza Polskiego w Amerykańskiej Częstochowie, duchowej stolicy Polonii. Jesteśmy wdzięczni organizacjom wojskowym, harcerstwu polskiemu za ich liczny udział w uroczystości.

Przede wszystkim zaś jesteśmy wdzięczni tym, którzy odważyli się kochać do końca i złożyć ofiarnie i radośnie swoje życie na Ołtarzu Ojczyzny. Im więc niech będzie wieczna chwała i cześć!

O. Marian Załęcki. OSP
Dyrektor Sanktuarium

Bezpłatne Kursy Języka Angielskiego

Lakeview Learning Center zaprasza na intensywne kursy języka angielskiego dla dorosłych. Kursy rozpoczynają się we wtorek, 2 września 1986.

Dyrektor Szkoły, Josephine Cantarelli, podkreśla, że intensywne kursy języka angielskiego oferowane przez Lakeview są jedyne tego typu w Chicago i są bezpłatne. Przygotowane zostały z myślą o dorosłych, którzy chcą przyśpieszyć naukę języka angielskiego.

Intensywne kursy angielskiego ESL będą trwały 16 tygodni, po 4 godziny dziennie od poniedziałku do czwartku, w godzinach rannych i wieczornych.

Osoby, które nie mogą brać udziału w 4 godzinnych kursach, mają możliwość uczęszczać na kursy 2 godzinne, również od poniedziałku do czwartku.

Zajęcia na tego typu kursach będą się rozpoczynać o godz. 9:00, 11:00, 17:30 i 19:30.

Lakeview Learning Center oferuje również obok kursów angielskiego, kursy ogólnokształcące GED, dla dorosłych, przygotowujące do uzyskania dyplomu ukończenia szkoły średniej.

Rejestracja na semestr jesienny rozpoczyna się w poniedziałek, 18 sierpnia 1986, w bibliotece szkolnej i trwać będzie do piątku, 5 września 1986, w godz. od 9:00 do 18:30, w piątek od 9:00 do 14:30.

Bliższe informacje na temat kursów można uzyskać w sekretariacie szkoły pod numerum tel. 549-7550 w godz. od 9:00 do 19:00. Szkoła mieści się przy: 3310 N. Clark St., w Chicago.

TYLKO 4 DNI!

PATIO THEATRE
6008 W. Irving Park Road
(przy Austin)
3 GODZINNY, WSPANIAŁY, HISTORYCZNY FILM POLSKI

KRZYŻACY
według powieści H. Sienkiewicza

W pięknych kolorach, na szerokim ekranie zobaczycie jedną z najchlubniejszych kart historii polskiej.

Zjednoczone wojska Polski, Litwy i Rusi zatrzymały najazdy zdradzieckiego zakonu Krzyżackiego w zwycięskiej bitwie POD GRUNWALDEM.

Film posiada napisy angielskie.

CZWARTEK, 4 września o 7 wiecz.
PIĄTEK, 5 września o 7 wiecz.
(kino otwarte o 6:30 wiecz.)
SOBOTA, 6-go i NIEDZ. 7-go
po 3 POKAZY:
1:30-4:45 i 8:00 P.M.
(Kino otwarte o 1:00 P.M.)

Nie pomińcie ostatniej okazji zobaczenia tego monumentalnego dzieła FILMU POLSKIEGO!

Po informacje telefonujcie:
283-1582 lub 283-1583

Dożynki Chóru Chopina z Udziałem Chóru Paderewskiego

W niedzielę, 7 września, tak jak w latach ubiegłych, Chór Chopina w Gary, Ind. z udziałem Chóru Paderewskiego z Chicago, Ill., wystawi bogaty program dożynkowy z udziałem orkiestry "Polonez" w sali Ojców Salwatorianów w Merrillville, Ind.

Program Dożynkowy:

Smaczny polski obiad już od godz. 1:00.

Msza św. o godz. 2:30.

Program "Dożynkowy" o godz. 3:00.

Bal gra "Polonez" o godz. 5:30.

Wstęp na Dożynki przy bramie $2.00, natomiast zakupiony bilet przed 4 września $1.00.

Dzieci od 5 do 10 lat płacą $1.00.

Obfita i smaczna kuchnia z potrawami takimi jak: pierogi, bigos, oraz inne smaczne dania. Bogato zaopatrzony bar z polskim piwem "Żywiec," a dla szczęśliwców cenne fanty na loterii. Prawdziwie polska atmosfera daje bardzo przyjemne samopoczucie Rodakom.

Komitet, któremu przewodzi Jim Pesdan, przewodniczący całości, Lillian Pesdan, prezeska Chóru Chopina, Krzysztof Białkowski, dyrektor Chóru, Prof. Władysław, dyr. Chóru Paderewskiego—serdecznie zaprasza.

Zapewniamy, że Dożynki Chóru Chopina No. 122 i 309, oraz Chóru Paderewskiego będą wielkim przeżyciem dla wszystkich.

Po programie wielki bal, przy dźwiękach doborowej orkiestry "Polonez" gra od godz. 12 aż do północy! Wszystkich jak najserdeczniej zapraszamy i do zobaczenia się w niedziele 7 września br.

Jim Pesdan—przewod.
Mieczysław Tukaj—koresp.

Szkoła Polska Przy Par. Św. Kazimierza w Hammond, Ind.

Nauka w Szkole Języka Polskiego przy parafii św. Kazimierza, 4340 Johnson St., Hammond, Ind., rozpoczyna się 6-go września 1986 r. Zajęcia prowadzone są od godziny 9-ej rano do 12-ej w południe. Zapisy w każdą sobotę września. Szkoła jest bezpłatna.

Telefon: (312) 646-3495 albo (219) 836-5149.

Czesława Gryn—sekretarka zarządu

Zapisy Do Szkoły Im. Gen. W. Sikorskiego

Zapisy do Polskiej Szkoły im. Gen. W. Sikorskiego odbędą się dnia 6 września (sobota, od godz. 12 do 2 po południu, w nowym budynku przy Driscoll Catholic High School, w Addison — 555 N. Lombard Rd.

Po informacje proszę dzwonić na numer: 932-1531, 773-3570.

Anna Grezenko — koresp.

Zebranie Klubu Przyjaciół Prezesa Mazewskiego

Bardzo ważne posiedzenie Klubu Przyjaciół Prezesa ZNP, mec. A. A. Mazewskiego, odbędzie się w niedzielę, 7 września, o godz. 2 po poł., w sali Domu Okręgu 1 SWAP, 1239 N. Wood ulica. Będą gotowe bilety na przyjęcie z okazji uhonorowania członków, którzy należą do Klubu od r. 1964, 1965 i 1966 pracują dotychczas, aby wspólnymi siłami poprzeć naszego honorowego Prezesa.

Józef A. Kupiec — prezes
Helena M. Stermińska — sekretarka

Bezpłatne Kursy Języka Angielskiego

Kościół Jezusa Chrystusa i Świętych Dni Ostatnich organizuje bezpłatne kursy języka angielskiego dla początkujących. Zapisy odbędą się w czwartek, 11 września od godz. 7 wieczorem.

Kursy odbywać się będą w czwartki i niedziele. W każdy czwartek od godz. 6:30 wieczorem, a w każdą niedzielę od godz. 4:30 po poł.

Kościół mieści się przy 3235 Wrightwood (niedaleko Logan Square).

Zapisy Do Szkoły im. Fryderyka Chopina w Palatine

Obowiązkiem każdego Polaka jest zachowanie, w swoim gnieździe rodzinnym kultury, tradycji i zwyczajów kraju swojego pochodzenia oraz pielęgnowania naszego, pięknego języka rodzimego, który porównany jest przez wielkiego wieszcza Słowackiego do aniołów mowy.

Dla Polonii rozsianej na przedmieściach północno-zachodnich metropolii chicagowskiej prowadzi już 8 rok pracę oświatową Polska Szkoła im. Fryderyka Chopina w Palatine.

Szkoła znajduje się w pięknym, nowoczesnym budynku szkolnym Palatine High School.

Program nauki obejmuje młodzież mówiącą i niemówiącą po polsku od przedszkola, do 8 klasy szkoły podstawowej oraz kurs dla dorosłych.

Szkoła nasza nie tylko uczy ale wychowuje młodzież w duchu zasad narodowo chrześcijańskich.

Zapisy do szkoły oraz pierwszy dzień nauki odbędą się już w sobotę 6 września br., w godzinach od 9:30 rano do 12:00 w Palatine High School, 1111 N. Rohlwing Rd., Palatine, Il. Podręczniki można zakupić przy zapisach.

Po bliższe informacje proszę telefonować: 359-9539 lub 830-2610.

Wiktor Barczyk — kier. szkoły.
Tadeusz Grzebień — prezes

Zapisy Do Szkoły Im. Emilli Plater w Mount Prospect

Polska Szkoła im. Emilii Plater ogłasza zapisy na rok szkolny 1986/87 do klasy zerowej dla 5-latków, do wszystkich klas szkoły podstawowej, gimnazjum, klasy specjalnej dla dzieci nie mówiących po polsku i na kurs języka polskiego dla dorosłych.

Zapisy odbędą się w sobotę, 6 września, o godz. 10:00 rano, w budynku szkolnym Forest View High School (w Activity Center), 2121 Goebbert Road, w Arlington Heights. Zajęcia lekcyjne rozpoczną się w tym samym budynku, bezpośrednio po zapisach, od godziny 10:30 rano do 2:00 po południu.

Podobnie jak w ubiegłych latach, Polska Szkoła im. Emilii Plater będzie prowadziła swą bogatą działalność, jako ośrodek nauczania naszej mowy ojczystej, zapoznawania młodzieży z historią Polski oraz przekazywania im kultury i tradycji kraju, z którego pochodzimy.

Szkoła zapewnia uczniom bardzo dobre warunki nauki w nowoczesnym i przestronnym budynku (posiadamy do dyspozycji 16 klas). A grono nauczycielskie składające się z 17 nauczycieli z odpowiednimi kwalifikacjami i pedagogicznym doświadczeniem, doskonale wywiązuje się z postawionych sobie celów i zadań.

Przy szkole istnieją również drużyny harcerskie dla dziewcząt i chłopców, oraz gromady zuchów.

Dodatkowe informacje można uzyskać telefonując na numer 824-8854, 358-2251 lub 823-9816.

Jeffery Roberts — korespondent szkoły

Posiedzenie Tow. Grażyna Grupy 715 Z.P. w A.

Powakacyjne posiedzenie Tow. Grażyna Grupy 715 Związku Polek w Ameryce odbędzie się w niedzielę, 8 września o godz. 2 po poł. (po Mszy św.) na Jackowie. Prosimy bardzo członkinie o przybycie, ponieważ mamy bardzo wiele ważnych spraw do załatwienia. W sprawie informacji można dzwonić na nr. 775-5150. Serdecznie zapraszamy do udziału w tym posiedzeniu gości oraz Panie zainteresowane wstąpieniem do naszego Tow.

V. Maszkiewicz — prezeska
L. Jaremek — sekr.

Polsko-Amerykański Klub Dziedzictwa

Zebranie Polsko-Amerykańskiego Klubu Dziedzictwa odbędzie się w niedzielę, 7 września o godz. 2 po poł. w domu Fundacji Kopernikowskiej przy 5216 W. Lawrence Ave. W programie pokaz przeźroczy z wycieczki do Jugosławii przez Joan Craig, oraz prezes Frank Biga zapozna zebranych z programem imprez polonijnych.

Organizatorzy serdecznie zapraszają do udziału wszystkich zainteresowanych. Po zebraniu podane będą przekąski. **Kenneth Gil — wiceprezes**

Rozpoczęcie Kursów Języka Angielskiego

Dom społeczny Northwestern University Settlement zawiadamia o organizowaniu nowych kursów języka angielskiego dla początkujących i średnio zaawansowanych.

Kursy prowadzone są przez doświadczonego anuczyciela, prostymi metodami nauczania co pozwala uczniom poznać angielski w stosunkowo krótkim czasie. Kursy dla początkujących są dwa razy w tygodniu, a dla średnio zaawansowanych raz w tygodniu. Uczymy rano i wieczorem.

Po dalsze informacje i zapisy prosimy zgłosić się 2-go, 3-go i 4-go września rano od 9-tej do 11-tej i wieczorem od 6-tej do 8-ej. Nauka jest bezpłatna.

Dom społeczny Northwestern University Settlement mieści się przy 1400 West Augusta Blvd.

Z Życia Polskiej Szkoły w Lemont

Polska szkoła im. Jana Pawła II przy prafii SS. Cyryla i Metodego w Lemont prowadzi swoją działalność oświatowo—kulturalną już od roku 1980 przy ścisłej współpracy z Klubem Polskim.

Skupia ona dzieci polskiego pochodzenia z Lemont i okolicy. W ubiegłym roku uczęszczało do naszej szkoły ok. 80 uczniów. Nauczanie odbywało się na różnych poziomach w zależności od stopnia wiedzy uczniów: od przedszkola aż po kl. 7-ą. Nauczyciele zaangażowani u nas mają wieloletnią praktykę pedagogiczną.

W soboty uczniowie mieli możliwość korzystania z nauki tańca ludowego, prowadzonego przez instruktorów ze Zjednoczenia Rzymsko—Katolickiego, które objęło patronat nad naszą szkołą 2 lata temu. Lekcje j. polskiego odbywają się w budynku szkoły parafialnej, z którego korzystamy bezpłatnie za protekcją proboszcza tutejszej parafii ks. Ryszarda Jóźwiaka.

W ciągu roku szkolnego młodzież szkolna uczestniczy w różnych imprezach prowadzonych przez nauczycieli, rodziców oraz organizacji powiązanych z polskimi szkołami.

Pamiętamy o polskich tradycjach i świętach, urządzamy "Opłatek" i "Święcone" z programem artystycznym naszych uczniów dla polskich rodzin i mieszkańców Lemont.

Zapisy do szkoły polskiej im. Jana Pawał II w Lemont przy ul. Sobieskiego na rok szk. 1986/87 odbędą się 14 września zaraz po zakończeniu polskiej Mszy św. o godz. 9:30. Lekcje odbywać się będą w niedzielę w godz. 9:50—12:50.

Zachęcamy naszych rodaków z Lemont i okolicy do posyłania dzieci na naukę języka ojczystego do naszej szkoły. Po więcej informacji można telefonować: (312) 257-2613 lub 759-3361.

Halina Horbowska — kier. szkoły
Vicky Para — prezes kom. rodz.

Posiedzenie Federacji Polonii Amerykańskiej

Powakacyjne posiedzenie Federacji Polonii Amerykańskiej odbędzie się 10 września, w środę o godz. 7:30 wieczorem w domu Związku Klubów Polskich przy 5835 W. Diversey Ave.

Na posiedzeniu będą omawiane ważne sprawy, które wszystkich zainteresują. Prosimy o liczne przybycie wszystkich delegatów z poszczególnych organizacji.

Sędzia E. Plusdrak — prezes
Antoni Nikiel — sekr.

Kurs Napraw Chłodzenia i Ogrzewania

Projekt BEST (Building Energy Systems Technology) organizuje 5-miesięczny bezpłatny kurs napraw i obsługi sprzętu ogrzewniczego i chłodzącego (Air Conditioning) dla osób posługujących się angielskim jako drugim językiem.

Kurs obejmuje zawodowe szkolenie, praktykę w zawodzie, wykłady języka angielskiego z zakresu technicznego, udzielanie porad w języku polskim, oraz po ukończeniu kursu, pomoc w zdobyciu pracy.

Początek zajęć dnia 22 września 1986, a ostateczny termin składania podań 10 września w Oakton Community College, MONNACEP/BEST, 1600 East Golf Road, Des Plaines, Il. 600016.

Zajęcia odbywać się będą codziennie w godzinach 9:00 rano do 3:15 po południu przez 16 tygodni (od poniedziałku do piątku).

Wymagania wobec kandydatów:

— wiek powyżej 18 lat,

— polsko-językyczność z ograniczoną znajomością angielskiego,

— status obywatela lub stałego rezydenta USA,

— poważne podejście do przedmiotu,

— przygotowanie do wymagającej pracy także w czasie kursu.

Po dodatkowe informacje proszę telefonować do Dawida Pankratz, Koordynatora Projektu, 635-1884 w godzinach od 9:00 rano do 5:00 po południu, albo wieczorami do Jeffery Roberts 824-8854.

Z Życia Organizacyjnego Z.N.P.

Zebranie Gr. 768 ZNP Tow. Niepodległość

Posiedzenie Grupy 768 ZNP Tow. Niepodległość odbędzie się w poniedziałek, 8 września w sali im. Juliusza Słowackiego przy 1700 W. 48th St. o godz. 7 wieczorem. Sekretarz finansowy i kasjer urzędują od godz. 6:30 wiecz.

Zarząd apeluje o liczne przybycie, dlatego że jest wiele bardzo ważnych spraw do załatwienia. Jak zwykle, ponieważ jest to kwartalne zebranie, po załatwieniu wszystkich spraw — poczęstunek.

Kazimierz Jasiński — prezes
Jan Molek — sekr. fin.

Zmiana Daty Zebrania Grupy 1820 ZNP Tow. Gwiazda Wolności

Towarzystwo Gwiazda Wolności Grupa 1820 ZNP zawiadamia, że posiedzenie, które miało się odbyć w niedzielę 7 września, zostało odwołane i przesunięte na niedzielę 5 października, ponieważ w dniu w którym miało się odbyć, zapowiedziany jest "Dzień Związku Narodowego Polskiego w Obozie Młodzieżowym w Yorkville", w którym nasze Towarzystwo bierze udział.

Zapraszamy członków do jak najliczniejszegu udziału. Dodać należy, że Towarzystwo Gwiazda Wolności zakupiło losy loteryjne za $50 (pięćdziesiąt dolarów).

Zofia Adamiak — prezeska
Józef M. Rutkowski — sekr. prot.

Zebranie Grupy 1532 ZNP

Grupa 1532 ZNP zawiadamia, że powakacyjne posiedzenie Grupy odbędzie się w piątek, 6 września o godz. 7:30 wieczorem w sali Plac. 90 SWAP przy 6005 W. Irving Park Rd.

Członków Grupy prosimy o liczne przybycie. **St. Scibło** — prezes

Posiedzenie Stow. Dobroczynności Przy Z.N.P.

Stowarzyszenie Dobroczynności przy Z.N.P., odbędzie swe powakacyjne posiedzenie, w wtorek 9-go września w sali Domu Młodzieżowego Okręgu 13 Z.N.P., pnr. 6038 N. Cicero Ave.

Początek posiedzenia o godzinie 7:30 wieczorem. Uprasza się szanowne panie delegatki o punktualność i obecność.

Helena Szymanowicz — prezeska
Marta Filar — sekretarka

Obiad Stowarzyszenia Dobroczynności Zjed. Polek w Ameryce

Stowarzyszenie Dobroczynności przy Zjednoczeniu Polek w Ameryce zaprasza serdecznie na obiad pod nazwą "Luncheon is served", który odbędzie się w poniedziałek, 15 września w Gage Park (przy 55-ej i Western). Początek o godz. 12 w południe, obiad przygotuje personel sklepu "Dominick".

Bilety po $3 od osoby można zamawiać telefonując do biura Zjednoczonych Polek w Ameryce na nr. 278-9048, albo osobiście w biurze, które znajduje się w budynku bankowym przy 1200 N. Ashland Ave., pokój 534.

Komitet przygotował dużo atrakcyjnych prezentów i niespodzianek. Całkowity dochód z tego obiadu przeznaczony jest na pomoc dzieciom i osobom najbardziej tej pomocy potrzebującym. Serdecznie zapraszamy.

Irena Piotrowska — prezeska Stow. Dobroczynności

Rozpoczęcie Nauki w Szkole im. Księdza Cholewińskiego

Nauka w Polskiej Szkole im. ks. prałata Stanisława Cholewińskiego rozpocznie się w sobotę 6 września o godz. 9 rano. W programie nauczania — lekcje religii po polsku.

Zofia Marusarz — kier. szkoły

Apel Kongresu Polonii Amerykańskiej

ZŁÓŻ DONACJĘ NA FUNDUSZ POMOCY DLA OPOZYCJI DEMOKRATYCZNEJ W POLSCE

Wpłaty należy przesyłać na następujący adres:

POLISH AMERICAN CONGRESS
Assistance for the Democratic Opposition in Poland Fund
1200 N. Ashland Avenue, Rm. 549
Chicago, IL 60622

WPŁATA NA FUNDUSZ JEST INWESTYCJĄ W PRZYSZŁOŚĆ NARODU POLSKIEGO

Bonawentura Migała, przewodn. **Alojzy A. Mazewski, prezes**

Dziennik Związkowy
(USPS 163-400)

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays, Sundays and Holidays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.

ALOJZY A. MAZEWSKI—Prezes
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

ANNA M. RYCHLIŃSKA, Redaktor Naczelny *ANTONI SZPLIT, Zarządca*

Zespół Redakcyjny: PIOTR DOMARADZKI, JAROSŁAW CHOŁODECKI, ELŻBIETA URBAŃSKA, ALICJA OTAP, Z. ANDRZEJ KAZIMIERCZAK, ZBIGNIEW KAŹMIERCZAK I ELŻBIETA WIŚNICKA—Korektor

Telefon do Redakcji przed 7:30 rano 286-0146
Telefon wszystkich Biur 286-0141. Rękopisów i fotografii Redakcja nie zwraca.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy publikowania płatnych ogłoszeń i nadesłanych tekstów.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	$52.00	Rocznie (1 yr.)	$26.00
Półrocz. (6 mos.)	32.00	Półrocz. (6 mos.)	17.00
Kwartal. (3 mos.)	22.00	Kwartal. (3 mos.)	12.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedyńczy Numer Codzienny (Single Daily Copy)...35¢

DO INNYCH KRAJÓW:

Codzienne i Weekendowe		Tylko Weekendowe Wydanie	
Rocznie (1 yr.)	$75.00	Rocznie (1 yr.)	$38.00
Półrocznie (6 mos.)	50.00	Półrocznie (6 mos.)	21.00

W Kioskach (Newsstands)—Pojedyńczy Numer Weekendowy (Single Weekend Copy)...50¢

Zapomniany Przedmiot

Kiedy w roku ubiegłym przeprowadzono w kilku wybranych amerykańskich szkołach wyższych test na znajomość geografii, wynik przeraził nie tylko nauczycieli. Okazało się, że studenci z Karoliny Północnej lokalizują Afrykę gdzieś pomiędzy granicami USA a Wielkim Jeziorem Niewolniczym w Kanadzie, Związek Sowiecki na Przesmyku Panamskim zaś "stan Atlanta" w Karolinie Północnej właśnie . . .

W Teksasie, około 20 proc. uczniów szkoły powszechnej bezskutecznie poszukiwało Brazylii na mapie Stanów Zjednoczonych, Cape Cod znajdował się dla nich w środkowej Florydzie, zaś Dublin, stolica Irlandii, nad jeziorem Erie w stanie Ohio . . .

"Teraz możecie pojąć, jak bardzo zła jest sytuacja — powiedział dziennikarzom superintendent z Kalifornii — nasi uczniowie są analfabetami w dziedzinie geografii bardziej niż w jakimkolwiek innym przedmiocie." Skąd się to bierze? Dlaczego tak niski jest poziom nauczania wiedzy o świecie? Wniosek, wyciągany pospiesznie przez autorów alarmistycznych artykułów, wydaje się błędny. Twierdzą oni mianowicie, że wszystkiemu winna historia, bowiem wśród nauk społecznych cieszy się największym wzięciem, pozostawiając geografię daleko za sobą.

Podobno młodzież wychowana w okresie II wojny światowej znała geografię lepiej i dokładniej, a wynikać to miało z zainteresowania aktualną sytuacją na dalekich kontynentach i oceanach świata.

To wszystko prawda. Okres zaangażowania danego kraju w sprawy międzynarodowe o wielkim znaczeniu z reguły powoduje wzrost zainteresowania konkretnym regionem. Z czego z kolei wynika, że amerykańska młodzież winna być biegła w geografii Ameryki środkowej i Bliskiego Wschodu, a tak przecież nie jest.

Zrzucanie winy na nauczycieli historii, rzekomo wybierających własny kierunek zainteresowań, również nie trzyma się kupy, albo inaczej — wypływa z zupełnej nieznajomości rzeczy, a także z nieznajomości . . . historii.

Dlaczego? Z tej prostej przyczyny, że nie da się nikomu wpoić wiedzy o starożytnej Grecji, antycznym Egipcie czy Rzymie bez pokazania tego na mapie. Historia bez znajomości terenu, na którym się rozgrywa, trąci baśniami z tysiąca i jednej nocy.

I odwrotnie. Bez znajomości dziejów ludzkości nie ma znajomości (tej prawdziwej, dogłębnej, nie zaś szkolnej) geografii. Zresztą temu służy przedmiot wykładowy, któremu na imię "dzieje Ziemi" oraz drugi "historia Wielkich Odkryć Geograficznych". Historia z Geografią splatają się w sposób tak jednoznaczny, że wszelkie tłumaczenia wydają się być wykrętami.

Możnaby zaryzykować i dalsze twierdzenie, a mianowicie, że bez odrobiny geografii nie da się wyłożyć ani architektury, ani biologii, ani literatury, ani filozofii. Nawet geometria zahacza gdzieś o sycylijskie Syrakuzy kierując uwagę bardziej dociekliwego ucznia ku historii i geografii.

Reforma programów nauczania w tej jednej kwestii będzie kosztowała — zdaniem National Geografic Society — 4 miliony dolarów. W lecie tego roku NGC zorganizowało kurs dla pięćdziesięciu nauczycieli wybranych właśnie w celu poprawiania geograficznej edukacji. W niektórych stanach będzie od tego roku szkolnego obowiązywała znajomość przedmiotu przy uzyskiwaniu dyplomu.

Czy jednak wszystko zostało zrobione? Czy brak zainteresowania otaczającym nas światem da się przełamać wyłącznie intensyfikacją i doskonaleniem programów? Należy wątpić. Przyczyną niedostatków w tym względzie jest oddalenie i wielkość Ameryki, ale również powszechny u młodych brak zainteresowań wszystkim co z zewnątrz.

Czy nauka geografii jest ważna? No cóż, można bez niej żyć, to pewne. Nie jest potrzebna nawet tym, którzy udając się w podróż poślubną wybierają Rzym czy Paryż. Bliskie to miasta. Odległe o — raptem 8 godzin lotu, wyposażone w znane Amerykaninowi hotele najpopularniejszych po tej stronie Oceanu firm, posiadające kohorty anglojęzycznych przewodników. Zwiedza się je bez wysiłku, szybko i pobieżnie.

Ostatnio zresztą liczba turystów amerykańskich w Europie zmniejszyła się znacznie. Powodem obawa przed zamachami terrorystycznymi. I to też kieruje zainteresowania przeciętnego obywatela ku własnemu — jakże rozległemu i jakże pięknemu — podwórku.

A przecież — co warto powtórzyć — geografia to jeden z tych elementów wiedzy, bez których współczesny wykształcony człowiek, Obywatel Świata, obejść się nie może.

Już dzisiaj tysiące, miliony, dzieci i młodzieży rozpocznie naukę w szkołach.

Uczniom i nauczycielom rozpoczynającym kolejny rok szkolny, życzymy jużo sukcesów i zadowolenia. Szczęść Boże!

Wyrok Śmierci

(W Rocznicę Września)

Pierwszego września, o godzinie 4:45 rano, kolumny Wehrmachtu ruszyły na Polskę. Rozpoczęła się najkrwawsza z wojen, jakie przyszło przeżyć Światu.

A przecież, gdyby nie pewne wydarzenie, o tydzień zaledwie poprzedzające wybuch wojny, być może w ogóle by do niej nie doszło. Mowa, oczywiście, o osławionym pakcie Ribbentrop-Mołotow, który legł u podstaw realizacji niemieckiego planu wojennego, znanego pod kryptonimem "Fall Weis".

Hitler wahał się do ostatniej chwili. Nie obawiał się bynajmniej Polski. Ten znaczny obszarowo lecz słaby militarnie kraj nie był przeszkodą najgroźniejszą. Obawy fuehrera budziły raczej sojusze, jakie zdążyła Polska już pozawierać (z Francją) i jakie były przedmiotem negocjacji w tym, jakże ważnym ostatnim tygodniu (z Anglią). Reakcji biednych i słabiutkich państewek środkowoeuropejskich nikt nie brał pod uwagę, zresztą znajdowały się one pod coraz silniejszą presją Berlina. Natomiast prawdziwe zagrożenie — bowiem ciągle niewiadome — stanowiła Sowiecka Rosja.

W Kancelarii Rzeszy musiano brać pod uwagę i taki rozwój wypadków, który skłoniłby Moskwę do zawarcia nagle przymierza z zaatakowaną Polską. Dlatego pakt Ribbentrop-Mołotow był potrzebny. Otwierał furtki, oddalał niebezpieczeństwo, skracał w oczywisty sposób działania na wschodzie, krępował ręce Aliantom.

Realizacja porozumienia przebiegała dokładnie, zgodnie z planem. Uderzenie sowieckie nastąpiło wtedy, gdy wojska polskie zostały zepchnięte z głównych rubieży obronnych, gdy przegrały najważniejszą w całej kampanii bitwę (nad Bzurą), gdy utraciły praktycznie dostęp do morza, a stolica stała się osamotnionym bastionem obronnym, ale nie zostały jeszcze całkowicie rozbite. Istniała szansa — niewielka wprawdzie — oparcia się plecami o granice sowiecką, rumuńską i węgierską, przeformowania, odebrania zaopatrzenia mającego nadejść drogą morską z Anglii i prowadzenia działań obronnych do czasu nadejścia skutecznej odsieczy z zachodu. Armie i dywizje Czerwonej Armii zagarnęły, niemal bez wysiłku, cały ten potencjał ludzki, pozbawiając Rzeczpospolitą ostatniego bastionu i nadziei zarazem.

23 sierpnia roku bieżącego obchodziliśmy kolejną, 47 już rocznicę haniebnego paktu. Black Ribbon Day stał się okazją do przypomnienia, że w wyniku faszystowsko-komunistycznego porozumienia straciła wolność nie tylko Polska.

Sprzymierzone potęgi wchłonęły w krótkim niezwykle czasie całą Europę Środkowo-Wschodnią, by wreszcie rzucić się na siebie nawzajem. Ten bój musiał być — i był — śmiertelny. Posiadaczem całego obszaru, rozciągającego się od Zatoki Fińskiej po granice Turcji oraz od poleskich błot po Łabę stał się Związek Sowiecki. To on w sensie dosłownym wygrał wojnę, to on nigdy nie został ukarany za zbrodnie dokonane na podbitych narodach, to on dzierży w okowach także naszą ojczyznę.

I dlatego właśnie czcząc pamięć Września pamiętajmy przede wszystkim o 23 sierpnia. Tego bowiem dnia podpisano wyrok śmierci na miliony.

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji.

A Gdzie Polonia z ZSSR?

DZIENNIK POLSKI, Londyn — Z parudziesięciu krajów, z odległej Australii, Argentyny, Peru, Brazylii, Japonii, z miejsc często egzotycznych, z Nigerii i Libanu, przyjechali do Polski goście na imprezy nazwane ogólnie "Polonijnym latem".

Imprez zorganizowano sporo: Festiwal Polonijnych Zespołów Folklorystycznych, Polonijne Forum Kulturalne, wystawy plastyczne, sesje naukowe, Polonijne Spotkania Pokoleń, kursy języka polskiego, kolonie letnie dla młodzieży, Letnie Szkoły Kultury i Języka Polskiego.

Co roku odbywają się podobne imprezy, ale w tym roku Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną chwali się, że np. do Rzeszowa na festiwal folklorystyczny przybyła rekordowa liczba ponad 2 tysiące uczestników reprezentujących 20 krajów.

Festiwal w Rzeszowie miał w nazwie dopisek "Swiatowy". W artykułach, sprawozdaniach często używa się określenia "przedstawiciele Polonii **całego świata**". Owa Polonia **"całego świata"** obejmuje Nigerię i Liban, ale nie obejmuje najbliższej Polonii, tej która znajduje się na wschód od granicy polskiej czyli kilku milionów Polaków żyjących w ZSSR. W języku oficjalnym istnieje określenie "polonia amerykańska", "francuska", "kanadyjska", ale nie istnieje "polonia rosyjska" czy "polonia radziecka".

Osobiście nie bardzo lubię określenie — Polonia, właśnie przez sens jaki chcą jej nadać władze PRL, bo przecież chodzi o rozróżnienie, nawet przeciwstawienie "dobrej" — apolitycznej Polonii i "złej" — politycznej emigracji.

Polacy nie znaleźli się w ZSSR z własnej woli, nie wyjechali z kraju, lecz ich "wyjechano" — deportowano, przesiedlono lub znleźli się tam w wyniku zaboru polskich ziem wschodnich. Do nich więc nie pasuje określenie emigracja, ale też nie jest to Polonia taka jak w zachodnich krajach — Polonia wolna, mogąca bez przeszkód pielęgnować tradycje i język polski, mogąca swobodnie podróżować po świecie i odwiedzać Polskę, jeśli tylko PRL wyda im wizę wjazdową.

Ale nawet tego pojęcia — "polonia rosyjska" czy "radziecka" nie ma — jak powiedziałam — w oficjalnym słowniku, a jeśli gdzieś się ona pojawia to rzadko, ukradkiem, jakby wstydliwie.

Te kilka milionów Polaków i osób polskiego pochodzenia, będących obecnie (też nie z wolnego wyboru) obywatelami ZSSR, dla władz PRL nie istnieje.

Ostatnie obliczenia dokonane w kraju przez niezależne ośrodki wykazują, że na obszarze Związku Sowieckiego żyje obecnie 4 miliony osób narodowości polskiej. Można obliczyć liczbę Polaków i osób polskiego pochodzenia w krajach zachodnich, bo statystyki nie są fałszowane, a poza tym ludzie nie boją się przyznawać do polskiego pochodzenia.

Natomiast w wypadku ZSSR nie można polegać na statystykach oficjalnych, które mówią, że obywateli sowieckich narodowości polskiej jest tylko milion 150 tysięcy. Ale nawet ta zafałszowana liczba mogłaby być wystarczającym powodem, dla którego Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną powinno swoje zainteresowania kierować nie tylko na Zachód, lecz i na Wschód.

Z Nigerii i Libanu, jak się okazuje jest bliżej do Warszawy, do Rzeszowa niż ze Lwowa, Grodna i Nowogródka, żeby wymienić tylko bliższe rejony, a nie Kazachstan.

Na kursach języka polskiego uczy się młodzież z Francji, RFN, Wielkiej Brytanii, chociaż polską książkę i polską prasę, krajową i emigracyjną, można kupić w każdej chwili. W Kazachstanie, na Syberii, polskiej książki i prasy nie ma, są zaś tam Polacy, którzy chcieliby czytać po polsku i uczyć języka swoje dzieci. Chętnie by też wysłali je do Polski na naukę.

Przyjazd na kolonie letnie dzieci z ZSSR byłby dla nich wielką atrakcją, niewspółmiernie większą niż dla dzieci z Francji czy Włoch.

Zresztą i dla dorosłych odwiedzenie kraju byłoby nielada przeżyciem, o którym marzą w nieśmiałych snach.

W czasie tegorocznego "Polonijnego lata" odbyło się m.in. tak zwane Polonijne Forum Kultury, poświęcone polskiemu wkładowi w rozwój kultury światowej. Polacy z ZSSR, gdyby przyjechali na to forum, mieliby również o czym mówić.

Na przykład o promieniowaniu polskiego teatru w Kijowie, na scenie którego występowali: Jaracz, Osterwa, Wysocka, mogliby mówić o zasługach geologa i geografa, zesłańca na Syberię Aleksandra Czekanowskiego albo o wkładzie Bronisława Piłsudskiego w badania naukowe na Sachalinie. Można by mówić o zasługach polskich inżynierów w budowie szlaków komunikacyjnych w Rosji, zwłaszcza kolei transsyberyjskiej.

Dotyczyłoby to jednak tylko, niestety okresu Rosji carskiej, bo wtedy mimo wszystko dyskryminacja była mniejsza i nie było jeszcze znane słowo i zjawisko — sowietyzacja.

Udział więc "polonii radzieckiej" w imprezach "Polonijnego lata" byłby na pewno owocny i interesujący dla wszyskich. Towarzystwo Łączności z Polonią Zagraniczną nastawione jest jednak tylko na Polonię na Zachodzie, a nie Polonię na Wschodzie, a właśnie ta druga potrzbuje pomocy i opieki, za którą oczywiście nie mogłaby się odpłacić dolarami.

Odpłaciłaby się jednak wdzięcznością, której nie da się przeliczyć na żadne dewizy.

Krystyna Miłotworska

Sierpniowy Akt Sprzeciwu

Jak nam wszystkim wiadomo w sierpniu nie raz ważyły się nasze losy i nie raz nasz naród składał ofiarę krwi, cierpień i wyrzeczeń, płacąc najwyższą cenę za swoją wolność lub choćby za podtrzymanie nadziei tej wolności. Dziś, kiedy wzywamy do wyrzeczeń bezkrwawych, ale także ogromnie trudnych, chcemy Was przede wszystkim natchnąć nadzieją. Wolność zależy od nas, jej korzenie tkwią w głębi naszych sumień, w powszechnym powołaniu do świętości, w ogarniającej każdego człowieka zbawczej Ofierze Chrystusa. W tym przekonaniu utwierdza nas święty Paweł: "Ku wolności wyswobodził nas Chrystus. A zatem trwajcie w niej i nie poddawajcie się na nowo pod jarzmo niewoli" (Ga 5, 1).

Ufając łasce Chrystusa, który nas wyzwala, idźmy za naszym pragnieniem wolności. Niech sierpniowy akt sprzeciwu wobec pijaństwa i alkoholizmu oraz innych uzależnień ogarnie wszystkie parafie, środowiska i organizacje. Złóżmy świadectwo umiłowania Boga, Kościoła i narodu gdziekolwiek będziemy: w rodzinach i zakładach pracy, na wczasach i w miejscach spotkań koleżeńskich, na uroczystościach weselnych czy imieninowych, w każdej sytuacji życiowej. Naszym drogowskazem niech będą słowa świętego Pawła przypominiane przez Papieża-Polaka: "Nie daj się zwyciężyć złu, ale zło dobrem zwyciężaj" (Rz 12, 21).

Wierzymy, że jak Polska długa i szeroka w sierpniową ofiarę zmagania o trzeźwości włączą się wszyscy kapłani przez całkowitą abstynencję i apostolat. Od ich gorliwości, przykładu i zachęty tak bardzo wiele zależy. Niech w sierpniu będą powołane do życia nowe Apostolaty Trzeźwości, a wszędzie tam, gdzie, idea wstrzemięźliwości już się zakorzeniła, niech rozwijają się kręgi Ruchu Trzeźwości świętego Maksymiliana i inne bractwa trzeźwościowe. Niech wszyscy przypomną sobie i wezmą głęboko do serca "Wytyczne Episkopatu Polski dla kościelnej działalności trzeźwościowej," o konieczności nie podawania alkoholu na przyjęciach z racji Chrztu, I Komunii świętej, pogrzebu i innych uroczystości religijnych.

Mając na uwadze sierpniowy czyn trzeźwości oczekujemy od władz administracyjnych skonkretyzowanych działań w zakresie ograniczenia produkcji spirytusu i napojów alkoholowych w miesiącach poprzedzających sierpień, ograniczenie dostaw, limitowania godzin sprzedaży alkoholu w handlu i gastronomii oraz zmniejszenia ilości punktów sprzedaży i wyszynku.

Miesiąc sierpień jest dla wierzących okazją przeżycia wielkich tajemnic Bożych, jest też czasem pielgrzymowania do stóp Matki Boskiej Częstochowskiej. Prosimy więc wszystkich pielgrzymów o szczególną pomoc dla sierpniowego sprzeciwu wobec zagrożenia alkoholowego. Wiemy, że do żarliwej swej pielgrzymiej modlitwy, do radosnego znoszenia trudów drogi już od lat dołączacie chlubny obyczaj pełnej alkoholowej i tytoniowej abstynencji. Prosimy Was, oddani Matce Bożej Pątnicy, abyście nie tylko w czasie trwania pielgrzymki, lecz przez cały sierpień, a może i dłużej, chcieli być świadkami i apostołami wtrzemięźliwości w swoich środowiskach.

Sierpień jest także czasem żniwnego trudu polskiego rolnika. Pragniemy gorąco, aby sierpniowa abstynencja stała się też wyrazem powszechnego szacunku dla świętości pray na roli, dla świętości plonów ziemi. Ziarna zbóż stają się pożywieniem, na które tak oczekuje wielu cierpiących niedostatek w naszej ojczyźnie, wielu umierających z głodu na całym świecie. Ziarna zbóż stają się przecież chlebem, który w ofierze Mszy świętej przemienia się w ciało Chrytusa. Niech sierpniowe odrzucenie alkoholu będzie naszym protestem przeciwko przetwarzaniu ziaren zboża na truciznę dla ciała i duszy naszego narodu i nas samych. Niech nikt nie płaci alkoholem za pracę przy żniwach i omłotach, niech nikt takiej zapłaty nie wymaga i nie przyjmuje.

Wzywamy cały naród do uczestnictwa w modlitwie i sierpniowej abstynencji oraz sami się do niej włączamy.

Jednocześnie prosimy, aby wrzesień i pozostałe miesiące roku nie były powetowaniem sobie sierpniowej wstrzemięźliwości. Inaczej bowiem zmarnowalibyśmy to, co zdobyliśmy niemałym przecież trudem. Nie przekładajmy uroczystości przewidzianych na sierpień, lecz pokażmy, że właśnie umiemy radować się i świętować bez alkoholu. Błogosławimy specjalnie wszystkim młodym parom, które urządzają wesela bez alkoholu.

(z postanowień Konferencji Episkopatu Polski)

"List Do Redakcji..."

Pomimo, że jestem członkiem partii zwracam się z prośbą o interwencję do "Solidarności". Pisma wysłane do KM PZPR w Gdyni i KW PZPR w Gdańsku nie odniosły żadnego skutku. Prawdopodobnie są przechwytywane przez zainteresowanych.

Sprawa dotyczy zachowania się w pracy i szantażowania ludzi przez córkę I-go sekretarza Komitetu Miejskiego PZPR w Gdyni, Janusza Karkosińskiego. Zatrudniona jest ona w PLO (Polskie Linie Ocaniczne), a ostatnio na m/s "Stefan Batory".

Zachowywała się skandalicznie; wieczne pijaństwa z pasażerami i załogą kończyły się skandalami u kapitana. Nago paradowała na pokładzie fotografując się z pasażerami, z okrzykami "patrzcie jak wygląda dziwka partii!"

Na zwracaną uwagę — straszyła ojcem. Zachowywała się nie jak córka Karkosińskiego, a jak córka Koryntu. W połowie rejsu wróciła samolotem do kraju na koszt PLO — bo już przesadziła z tym k. . .stwem, że kapitan ją odesłał.

Ciągle się z nas, marynarzy, naśmiewała i straszyła ojcem (. . .) Pracuję na statkach ponad 20 lat. Na "Batorym" różne cuda dzieją się, ale takiego skandalu nie było. A wszystko pod patronatem PZPR. I wspaniałego tatusia, którego teksty z domu przytaczała. Niczym się nie różniły od chamstwa córki. To się pewnie nazywa wychowanie socjalistyczne i dydaktyka leninowska.

Z partii się wkrótce wypiszę!

Sprawa miała miejsce na przełomie marca i kwietnia br.

Marynarz PLO

("Solidarność" Gdańsk, nr. 7/159)

Mniej Bezrobotnych w EWG

Ilość bezrobotnych w 12 państwach członkowskich Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej zmniejszyła się o 370 tys. w maju br., głównie z powodu dodatkowych miejsc pracy w sezonie wakacyjnym.

Pod koniec maja br. liczba bezrobotnych w EWG wynosiła 15.6 miliona.

Procentowo ilość bezrobotnych w państwach EWG przedstawiała się w maju br. następująco: Niemcy Zach.—7,8% Francja—10%, Włochy 13,9%, Holandia—12,2%, Belgia—11,7%, Luksemburg—1,3%, W. Brytania—12,2%, Irlandia Płd.—17,7%, Dania—6,8%, Grecja—2,5%. Hiszpania i Portugalia nie podały liczb bezrobocia.

DZIAŁ KOBIET

Ostatnie modele tegorocznego lata.

Obawa Dziecka Przed Pójściem Do Szkoły

Małe dzieci, szczególnie chłopcy, często martwią się o pierwszy dzień (lub dni) w szkole, czasem nawet uronią kilka łez z tego powodu. Odwaga opuszcza takiego chłopca tuż przed przekroczeniem szkolnego progu.

Wiele można osiągnąć podbudowując odpowiednio młodego człowieka opowiadaniami, jak wiele rzeczy mu się w szkole spodoba, a także opisując, z czym można się tam spotkać. Dobrze, jeśli można wysłać lękliwego chłopca razem z przyjacielem, pod warunkiem, że jest on choć trochę więcej pewny siebie.

Część dzieci potrzebuje nieco czasu, by nabrać pewności siebie i uchyla się od współpracy z nauczycielem w tym okresie. Przyczyną jest najczęściej nieśmiałość. Rodzice nie powinni uważać w związku z tym, że popełnili jakiś błąd w wychowaniu.

Mędry nauczyciel wie, że takich dzieci nie należy za mocno popychać do zajęć. Większość z nich w ciągu paru dni nabiera śmiałości, ale część pozostanie nieśmiała przez parę tygodni. Dzieci te boją się zgłosić do odpowiedzi, rozmawiać z nauczycielem, jeżeli on sam nie zwróci się do nich.

W domu postępowanie z takim dzieckiem powinno polegać przede wszystkim na dodawaniu mu odwagi, na zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa, miłości. Nigdy nie wolno wyśmiewać zachowania bojaźliwego dziecka, a także pod żadnym pozorem nie można mu pozwalać na opuszczenie zajęć z powodu jego lęków.

Gdy do szkoły nie chce iść starsze dziecko, problem jest o wiele poważniejszy. Badania dowiodły przy tym, że w ogromnej większości przypadków przyczyna nie leży, jak można by sądzić w kłopotach szkolnych, ale w domowych.

Problem pojawia się często po przebytej chorobie i polega wtedy raczej na niechęci do opuszczania domu niż na lęku przed szkołą.

Dziecko podkreśla wtedy swą antypatię do szkoły, do któregoś nauczyciela lub przedmiotu, ale w gruncie rzeczy nie chce po prostu rozstać się z matką. Ona sama może nieświadomie przyczynić się do tego, dając dziecku poznać, jak bardzo lubi mieć je w domu przy sobie. Sprawy te potęgują się w przypadku jedynaka lub ostatniego dziecka.

Dla matki jest to niewątpliwie stres, gdy najmłodsze z jej dzieci zaczyna naukę w szkole, zostawiając ją samą w domu na wiele godzin. Dziecko należy jednak wychowywać w przekonaniu, że musi pójść do szkoły bez względu na to, czy ma na to ochotę czy nie.

Nie można okazać śladu wahania lub braku przekonania co do tego. Jeśli dziecko naprawdę stawia opór w kwestii pójścia do szkoły, należy się tym zaraz zająć. Powinno się sprawę skonsultować z lekarzem oraz w władzami szkolnymi. Im dłużej dziecko będzie przebywało w domu, tym turdniej będzie je nakłonić do ponownego pójścia do szkoły.

Częściej się spotykamy z nagłym wystąpieniem u dzieci takich objawów, jak: ból brzucha, głowy, wymioty, wtedy gdy wydaje się, że można będzie posłać je do szkoły po przebytej chorobie.

Jeśli sytuacje takie pojawiają się regularnie, rozpoznanie jest łatwe. Jeśli natomiast zdarzają się sporadycznie, stawiają rodziców w trudnym położeniu: z jednej strony nie chcą oni dać dziecku poznać, że może wymigać się od zajęć szkolnych, udając takie czy inne dolegliwości, z drugiej zaś — boją się, że posyłając je do szkoły naprawdę chore, pogorszą jego stan.

Najlepsza rada, jaką można dać w przypadku dziecka, które nie demonstruje pogorszenia stanu zdrowia w sposób regularny to zostawić je w domu na pół dnia — dzień dłużej, obserwując jego wygląd i zachowanie.

Warto też zmierzyć mu temperaturę, jeśli jest podwyższona, nie ma wątpliwości, że dziecko powinno zostać w domu.

Jeżeli demonstracja rzekomej choroby odbywa się w sposób regularny, rodzice powinni porozumieć się z nauczycielem, aby ustalić, czy dziecko nie ma jakichś trudności w nauce, którymi należałoby się zająć.

Jawna niechęć do szkoły i zaniedbywanie nauki bywają nieraz spowodowane przeniesieniem się przyjaciela dziecka do innej szkoły.

Na Bezsenność — Mleko

Potwierdziły to czteroletnie badania na Uniwersytecie Kalifornijskim, prowadzone u ponad 400 sześćdziesięciolatków cierpiących na zaburzenia oddychania. Bezsenność, która ich nękała, była skutkiem tej właśnie choroby, ponieważ w czasie snu następowało zatrzymanie się oddechu, sprawa bardzo dla delikwenta nieprzyjemna, budząca lęk. Człowiek, który śpiąc przestaje na moment oddychać, natychmiast trzeźwieje i boi się ponownie zasnąć, aby mu się to nie przydarzyło po raz drugi.

Taka "wtórna" bezsenność — skutek zaburzeń oddychania — występuje u ok. 25% ogółu ludzi cierpiących na bezsenność, łykają też oni najwięcej tabletek nasennych. Tabletki — z kolei — są przecież środkami uspokajającymi, a więc obniżają poziom naturalnych reakcji organizmu i mogą powodować: stan niedotlenienia po przebudzeniu się, niemożności obudzenia się o pożądanej godzinie lub w związku z jakąś sytuacją alarmową (dziecko płacze, pożar wybucha — a my śpimy) ponadto — zakłócać funkcjonowanie mechanizmów sterujących pamięcią.

U 400 pacjentów badanych na Uniwersytecie Kalifornijskim zastąpiono pigułki szklanką ciepłego mleka podawanego tuż przed snem, regularnie, przez długi czas. Stopniowo zaczęli "przesypiać" swoje perturbacje z oddychaniem, więc bezsenność przestała ich trapić. Jest to możliwe — tłumaczą naukowcy, ponieważ mleko zawiera tzw. tryptofan, aminokwas wywołujący uczucie senności, ale w przeciwieństwie do chemicznych środków nasennych — w sposób nie zakłócający funckji systemu nerwowego.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

W ŚRODĘ MECZ POLSKA — UKRAINA

W ostatni czwartek rozegrano w ramach międzynarodowych spotkań na tutejszym terenie dwa ciekawa mecze piłkarskie w których spotkały się: Honduras z Grecją w którym zwycięsko wyszła drużyna Hondurasu, bijąc reprezentantów Grecji 2:1.

Drugi mecz był bardzo ważny, ponieważ zwycięski zespół musi spotkać się reprezentacją Polski. Spotkały się reprezentacyjne zespoły Ukrainy i Mexico, a zwycięstwo uzyskała reprezentacja Ukrainy 2:1.

☆

Zwycięski zespół Ukrainy rozegra już w nadchodzącą środę mecz z reprezentantami Polski. Spotkanie to rozegrane zostanie — jak poinformował nas J. Pacyniak — w środę, 3 września, o godzinie 7:30 na boisku Hanson Park Stadium. Kierownictwo reprezentacji Polski jak i zawodnicy zapraszają na to ciekawe spotkanie.

☆☆☆

ANGIELSKI SPOSÓB NA CHULIGANÓW

Bandyckie zachowanie brytyjskich kibiców, towarzyszących swoim drużynom piłki nożnej podczas meczów zagranicznych wywołało oburzenie w różnych oficjalnych środowiskach. Podjęcie zdecydowanych kroków, które zapobiegłyby podobnym wypadkom w przyszłości, zażądała premier Margaret Thatcher, omawiano je na posiedzeniu rządu brytyjskiego. Obecnie o własnych przedsięwzięciach profilaktycznych poinformowało towarzystwo promowe — Sealink, które parokrotnie miało już do czynienia ze zdziczałym tłumem, terroryzującym pasażerów i demolującym wyposażenie statków.

Przewiduje się, że w przyszłości kibice podróżujący promami na kontynent będą musieli przed odbiciem od brzegu składać do depozytu swoje paszporty, zaś organizatorzy rozgrywek będą wpłacali — tytułem zabezpieczenia — kwoty podlegające zwrotowi jedynie wówczas, jeśli nie trzeba będzie po zakończonej podróży usuwać szkód.

Całkowicie może zostać zakazana — decyzją kapitana — sprzedaż alkoholu. W przypadku jeśli uzna on, że ochrona policyjna na statku i w obu portach: macierzystym i deocelowym jest niedostateczna, będzie miał prawo odmówić odpłynięcia, jak też wysadzić w porcie za burtę sprawiających kłopoty kibiców.

Dyrekcja towarzystwa Sealing będzie w najbliższym czasie prowadzić konsultacje z brytyjskim Ministerstwem Spraw Wewnętrznych.

Wezwała ona zarówno rząd, jak i organizacje sportowe do zaostrzenia represji wobec chuliganów.

☆☆☆

PIŁKA NOŻNA

W ostatniej, trzeciej kolejce piłkarskiej ekstraklasy we Francji, gdzie obecnie występuje kilku polskich piłkarzy uzyskano następujące wyniki:

Monaco — Laval 0:0. Nantes — Nice 1:0. Rennes — Toulon 2:0. Bordeaux — RC Paris 2:0. Souchaux — Lille 1:0. Le Havre — St. Etienne 1:0. Nancy — Brest 0:4. Paris St. Germain — Metz 0:0. Lens — Auxerre 1:1. Marseille — Toulouse 2:1.

Liderem jest obecnie Brest przed Marseille, Bordeaux, Nantes i Paris SG — wszystkie drużyny mają po 5 pkt.

☆

Sredec Sofia (Bułgaria) pokonał Omonie Nikozja 3:1 (2:1).

☆

FC Saarbrucken wygrał w towarzyskim meczu FC Mageburg 2:1 (2:).

☆

W Madrycie w towarzyskim meczu piłkarskim Real Sociedad zremisował z angielskim zespołem Liverpool 0:0.

☆

Piłkarzem roku w RFN został bramkarz, 32-letni Harald Schumacher przed Felixem Magathem i K.-H. Ernesterem.

Natomiast w podobnym plebiscycie w Niemczech Wschodnich, zwyciężył Rene Mueller, przed A. Thomem.

☆☆☆

BUŁGARSKI TRENER ZWOLNIONY Z PRACY

Trener piłkarskiej reprezentacji Bułgarii — Iwan Wucow zwolniony został z tej funkcji. Decyzja Bułgarskiego Związku Piłki Nożnej jest następstwem fali krytyki występu piłkarzy bułgarskich w finałach mistrzostw świata "Mexico-86".

W ocenie opinii publicznej gra piłkarzy Bułgarii przyniosła "wstyd oraz nie była godna reprezentantów kraju".

Trener Wucow nie był w stanie wyjaśnić przyczyn słabej gry swoich podopiecznych.

Następcą Wucowa został Christo Mladenow, dotychczasowy trener Slawii Sofia. Na funkcję trenerów — selekcjonerów powołani zostali Christow Bonew (Lokomotyw Sofia) oraz Iwan Kuczkow (drugoligowy Dimitrowgrad).

☆☆☆

PŁYWACY POZA STREFĄ MEDALOWĄ

Na mistrzostwach Europy juniorów w pływaniu, które odbyło się w Berlinie Zachodnim, rozdano medale, ale bez udziału Polaków.

W ostatnim dniu imprezy wystąpił w wyścigu finałowym na 200 m stylem zmiennym polski reprezentant — Artur Łukasik, zajmując ósme miejsce. Ogólny dorobek Polaków to dwa piąte miejsca (Łukasik na 400 m zmiennym i Rafał Szukała na 100 m delfinem) oraz dwa ósme miejsca (Łukasik i Dariusz Jerzyna — 200 m klasycznym).

BETTER ENGLISH

By Lin Illwitzer
The School for American English, Chicago

Word Power #4: Nouns or Verbs?—Nouns *and* Verbs

English and Polish have one thing in common: in each language, we can change nouns into verbs and verbs into nouns by adding something or subtracting something. This allows us to be creative and flexible in our use of each language.

In English, we can do something else with some nouns and verbs. We can use the same word for both a noun and a verb! Here, too, we have great flexibility.

Consider the following. **Smile** for the camera! Give us a big **smile**! She **smiles** all the time. Their faces were covered with **smiles**. In these examples, **smile** is first a verb and second a noun; **smiles**, also, is first a verb and then a noun. And they have the same spelling, and the same pronunciation.

Many ordinary, everyday words fall into this category. Think of words like **boss**: He's my **boss**. (noun) You can't **boss** me around! (verb) Or **butcher**: We buy our meat from the **butcher**. (noun) People don't **butcher** their own meat any more. (verb)

Some of these words are used more often as nouns, like **arm**: My **arm** hurts; That government official is here to buy **arms**; This chair doesn't have **arms**. We don't hear this word very often as a verb; Citizens of this country have the right to **arm** themselves.

Other words are used more often as verbs, like **chase**: My cat likes to **chase** this little toy. We use it only rarely as a noun: Hunters enjoy the thrill of the **chase**.

Here are some of these words. Can you invent sentences to use the nouns as verbs, or the verbs as nouns?

Nouns. The diver hit the water with a **splash**. Our teacher was sick, so we had a **substitute**. The dog gave a **growl**. Is your **drill** electric? I see a **frown** on your face. What's the **function** of this little switch? Because of his behavior, she was filled with **dislike**. Mike is the **coach** of the basketball team. I don't have enough **cash** for the weekend.

Verbs. Did you **toast** the bread? A subway train and a mole **tunnel** through the earth. Did you **wink** at her? This coat always **wrinkles**. We **sweat** when we **exercise** in the sun. They **robe** the queen in furs. Please **slice** the bread. **Phone** me later. Who's going to **pilot** the plane? This company **packages** its products beautifully.

Nouns or verbs. Here are some more words for you to play with. They can function as either nouns or verbs. Can you manipulate them? **Register, poison, sketch, ache, comment, mirror, budget, interview, dive, trim, yell, lecture.**

Stress change. Another group of words has the same spelling for the noun and the verb, but the pronunciation is different. The stress changes: That's an INsult! Don't inSULT me!

In this group, the nouns have the stress on the first syllable, and the verbs have the stress on the second syllable. That's pretty easy to remember!

You can practice your stress and intonation (and, therefore, your meaning) with these sentences. The stressed syllable is in capital letters, as it was in the example with **insult**, above.

(1) They spoke of the CONflict in the Middle East. Your opinions conFLICT with mine. (2) We signed a CONtract to buy a new house. We conTRACTED to buy a new house. (3) Every month, there's another price INcrease. Prices inCREASE every month. (4) A fishing PERmit perMITS you to fish in this lake. (5) a REcord can reCORD the sound of the human voice. (6) The SUSpect was captured by the police. They susPECT him of several crimes.

Those nouns and verbs are closely related in meaning. Once in a while, the noun and the verb in this category are not closely related. Here are two examples. (1) A DEsert is a place where almost no rain falls. Stay on the job; don't deSERT your co-workers. (2) Where's the PROduce section of this store? How much milk do your farms proDUCE?

Some additional words in this category that you might like to work with are: CONvict—conVICT, DIgest—diGEST, PROject—proJECT, REbel—reBEL.

Nouns that end in **er/-or.** You're all familiar with these nouns, that mean "the person who or the thing which." For example, **an instructor** is "a person who instructs"; **a skater** is "a person who skates."

There are a lot of these **-er/-or** nouns in English, and more of them appear in the language every year. Most of them end in **-er**, especially the newer words, but the ending **-or** is often used.

Try to fill in these blanks, using your dictionary to find out if the words should end in **-er** or **-or**. (1) A person who **contributes** money is a ———. (2) Someone who **survives** a crisis is a ———. (3) Something that **projects** pictures on a screen is a ———. (4) The person who draws pictures that **illustrate** a story is an ———. (5) The person who **builds** houses is a ———. (6) People who **entertain** us are ———_ (7) The person who **interviews** you for a job is an ———. (8) In a baseball game, the person who **pitches** the ball to the batter is a ———.

Simple, isn't it? Now, let's see if you can figure out what the verbs should be, from these nouns! Your dictionary can help you. Be sure you know all the meanings of the nouns and verbs in each case. **Sprinkler, reformer, quitter, consumer, keeper; editor, administrator, generator, counselor, operator.** Have fun!

Nouns that end in **-ment.** The noun suffix **-ment** is always so weakly stressed that it sounds like "mnt"; you can hardly hear the vowel sound. It's a very useful and productive suffix, which means that we can create new nouns almost whenever we want to. Using **-ment**, we can turn verbs into nouns.

When you **achieve** something, it's a real **achievement**. And when you **punish** someone, that person receives **punishment**.

It's important to notice that the stress remains on the same syllable in both the noun and the verb. There is no stress change from one syllable to another here.

When a person makes **a statement** about something, what does he or she do? He or she **states** something. And when a person is part of the company's **management**, what does he/she do? He/She **manages** things and people. (And he/she is a **manager**, as we learned in the preceding section on **-er/-or** noun endings.)

If you **invest** in real estate, what do you have? You have **an investment**. When your English teacher **assigns** something to the class, what does he/she give the class? He/She gives **an assignment**. And when someone **disappoints** you, what do you feel? You feel **disappointment**.

Isn't that the easiest thing to do? See if you can answer these questions. What do we call the officers who **enforce** the law? Law——— officers. What does **nourishment** do to you? It ——— you. When you have a **resentment** against someone, what do you do? You ——— that person. What do we call the group of people that **governs** us? Our ———. What is the feeling you have when you're **discouraged**? It's ———. And, finally, if events **amaze** someone, that person will show ———.

In the future. We'll play with parts of speech, and suffixes, and the ways adjectives become nouns become verbs, and so forth. Watch for the future "Word Power" columns to help you expand your vocabulary.

NIEOCZEKIWANA CIĄŻA?
Nie wpadaj w rozpacz . . .
my możemy pomóc
• Bezpłatne Testy Ciążowe
• Życzliwi Doradcy
• Pomoc Lekarska
• Pomoc Finansowa
• Zrozumiałe i Prawdziwe
Informacje o Moralnych, Fizycznych i Psychicznych Konsekwencjach Usuwania Ciąży.
AID FOR WOMEN
8 South Michigan
Suite 1300 • 621-1100

Albany
WOMEN'S MEDICAL CENTER
SPECJALISTYCZNA OPIEKA ZDROWOTNA DLA KOBIET ORAZ ZABIEGI GINEKOLOGICZNE
• Badania Krwi i Moczu Na Ciążę
• Porady Ciążowe
• Lokalne Znieczulenie i Narkoza
• Zabiegi Ginekologiczne
Koszty Zabiegów i Badań Pokrywane Przez Ubezpieczenia
MÓWIMY PO POLSKU
725-0200
5086 N. ELSTON
Od Wtorku do Soboty:
8 Rano — 4 Po Poł.

Nowoczesny Gabinet Dentystyczny
ROSCOE DENTAL CLINIC
Dr. John Micek, D.D.S.
Dr. Steve Petras, D.M.D.
Ceny umiarkowane, Plomba ze zdjęciem $20. Zniżka dla emerytów. Laboratorium dentystyczne na miejscu.
5520 W. Belmont • 725-2697
(Parking z tyłu bezpłatny)

"Dziennik Związkowy" kosztuje mniej niż szklanka piwa!

BEZ WPŁATY
CENTRAL FURNITURE
'BEZPŁATNE' SPRAWDZENIE KREDYTU
Zadzwoń TERAZ! 486-4202
6-CZ KOMPLET DO SYPIALNI
•Komoda •Lustro z Półkami •Duża Szafka •Łóżko z Półkami $229.95 TYLKO
$118. WERSALKA
Wersalka łatwo otwiera się w łóżko dwuosobowe. Do wyboru w różnych kolorach. Łatwo rozkłada się jedna ręka.
9-CZ. KOMPLET DO JADALNI
Stół, 6 Krzeseł, 2-Cz. Kredens
CAŁOŚĆ ZA TYLKO $445
5-CZ. KOMPLET DO DINETTE
$79*
Stół z formajki, winilowe krzesła. Do wyboru w wielu kolorach.
Rodzinnych Rozmiarów Pralka i Suszarka KOMPLET
★ TYLKO $495
LODÓWKA
Dużych Rozmiarów ★
•Osobny Zamrazalnik
•Pojemniki Na Drzwiach
•Pojemniki Na Warzywa
Już od $249
19" Przenosny Kolorowy TV RCA TYLKO 6 $259
Luksusowy Kolorowy TV
3 POKOJE MEBLI
OD TYLKO $488
Bawialnia, Sypialnia Kuchnia.
Wszystkie 16 sztuk tylko $488
ŁATWY KREDYT BEZ WPŁATY DLA KWALIFIKUJĄCYCH SIĘ KLIENTÓW
★ ZAMRAŻACZ $239
Piec Gazowy
★ NADZWYCZAJNY PEŁNYCH ROZMIARÓW PIEC $199
MATERACE ★ Pełnych Rozmiarów
BEDDING CENTER
Kazda szt. $44
7-CZ. SOLIDNY SOSNOWY KOMPLET DO BAWIALNI
SOLIDNA SOSNOWA KANAPA, FOTEL LUB FOTEL NA BIEGUNACH PLUS 3 STOLIKI I 2 LAMPY
TYLKO $229.95
KANAPY SEKCYJNE!
KANAPY SEKCYJNE!
PRZYJDŹCIE DZIŚ!
JUŻ OD $288
3-CZ. SYPIALNIA
Orzechowo-Klonowa Francuska Solidna Konstrukcja Wezgłowie Rozmiarow Full 169
8-CZ. ŁÓŻKO PIĘTROWE Z wbudowaną poręczą i drabinką ★ $79
KRÓTKO PRACUJESZ? 1-SZY KREDYT? BEZ PRACY? KREDYT? ZBANKRUTOWAŁEŚ?
FINANSUJEMY KAŻDEGO
Central Furniture • 1348 N. Milwaukee
Godz: Pon., Czw., Piąt. 9:30-8:30; Wt., Śr. 9:30-6:30; Sob. 9:30-6:00; Niedz. 11:00-5:00
Mówimy Po Polsku • 486-7838 • + Oznacza "Cash & Carry"

Tragiczne Zderzenie w Powietrzu

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

sekund później doszło do katastrofy.

Przypuszcza się, iż uda się ustalić przyczynę katastrofy po odnalezieniu urządzenia radarowego samolotu Piper Cherokee. Urządzenie to (radar transponder) służy do przekazywania informacji o położeniu i wysokości samolotu.

Urządzenie to "wylądowało na dachu szkoły podstawowej w Cerritos.

Prowadzący śledztwo pracownicy Krajowej Rady d/s Bezpieczeństwa Transportu stwierdzili, po wstępnym zbadaniu urządzenia, iż było ono ustawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi przelotu małych samolotów na niekontrolowanych obszarach. Ponieważ samolot znajdował się w rejonie ruchliwego portu lotniczego, pilot powinien, zgodnie z przepisami FAA (agencji federalnej d/s lotnictwa cywilnego) dostarczyć wieży kontrolnej bardziej szczegółowych informacji.

Ponadto powinien nawiązać z kontrolerami ruchu powietrznego kontakt radiowy, czego nie uczynił. John Lauber, rzecznik Krajowej Rady d/s Bezpieczeństwa Transportu powiedział, iż pilot małego samolotu ponosi częściową winę za spowodowanie katastrofy. Niewykluczona jest także wina załogi wieży kontrolnej.

Lauber odmówił opublikowania nazwisk pilota i dwóch pasażerów Pipera, powiedział tylko, iż pilot posiadał doświadczenie.

Na pokładzie samolotu Aeromexico znajdowało się 36 obywateli amerykańskich i 11 Meksykanów, zamieszkujących stale w USA.

Wszyscy kontrolerzy pełniący w chwili katastrofy służbę na wieży zostali poddani badaniom, mającym na celu ustalenie czy znajdowali się pod wpływem narkotyków.

2.000 Opozycjonistów Pakistańskich w Więzieniach

Islamabad, Pakistan (UPI) — Policja pakistańska ujawniła w środę, że w więzieniach znajduje się conajmniej 2.000 politycznych oponentów prezydenta Mohammeda Zia ul—Haq.

Opozycyjny Ruch na Rzecz Odbudowy Demokracji zwołał na środę demonstracje, nie notowano już jednak żadnych starć z policją. W zajściach, które trwają w Pakistanie od 14 sierpnia zginęło conajmniej 29 osób.

Przedstawiciele władz unikali podawania liczby więzionych dysydentów, w środę policja złamała jednak swoje milczenie prostując informację prasową podającą, że w samym Pendżabie w więzieniach znajduje się 7.000 działaczy opozycji.

Policja podała, że w Pendżabie uwięzionych jest 1.000 oponentów prezydenta Zia i tyleż samo w prowincji Sind.

Sekta 'Czarnych Żydów' Musi Opuścić Izrael

Washington (UPI) — Departament Stanu podał do wiadomości, że rząd Stanów Zjednoczonych nie ma zamiaru zmuszać 11 członków sekty "Czarnych Żydów" do powrotu do USA. Zrzekli się oni obywatelstwa amerykańskiego, a grozi im deportacja z Izraela.

Charles Redman, rzecznik Departamentu Stanu powiedział, że 11 z 46 członków sekty nakazano wyjazd z Izraela, jednak poinformowali oni naszą ambasadę, że nie życzą sobie powrotu do USA. "Nie możemy przecież ich przyjmować wbrew ich woli".

Obywatele amerykańscy, którym grozi deportacja mogą zawsze wyjechać na terytorium USA, tak jak to stało się w przypadku pierwszych dwóch członków sekty "Czarnych Żydów", których z Izraela wydalono w ostatni wtorek. Jednak każdy, kto zrzeka się obywatelstwa może starać się o wjazd do USA tak, jak każdy obcokrajowiec i "jego przypadek będzie traktowany indywidualnie".

Możliwość wydalenia 1.500 członków sekty "Czarnych Żydów" zaistniała przed kilkoma dniami, gdy izraelski Sąd Najwyższy wydał decyzję zabraniającą członkom sekty osiedlania się na terytorium tego kraju.

2 Milionom Grozi Śmierć Głodowa

Nairobi, Kenia. (CT) — Pracownicy organizacji pomocy dla głodujących w południowym Sudanie twierdzą, że 2 mln ludzi grozi śmierć głodowa. Spowodowane jest to zamknięciem przez władze Kenii granicy, przez którą dostarczana była pomoc, oraz ze względu na ataki ze strony sudańskich rebeliantów.

W środę dotarło do Juby 226 ciężarówek, które przywiozły 1170 ton żywności, nie przewiduje się jednak, by udało się dowieźć coś nowego przez następne kilka tygodni. Zanim ciężarówki dotarły do Juby, musiały przez 4 tygodnie czekać na granicy kenijskiej, aż na tyle uspokoi się sytuacja polityczna w Sudanie, by bezpiecznie można było dotrzeć do dotkniętych klęską głodu terenów.

Po przejeździe transportu, władze kenijskie zamknęły granicę z Sudanem, twierdząc, że część przeznaczonego dla Sudanu ładunku znalazło się w rękach ugandyjskich rebeliantów.

KARACZI, PAKISTAN — Pakistan stał się ostatnio widownią ostrej walki politycznej. W portowym Karaczi demonstrowali robotnicy domagający się zwolnienia więźniów politycznych. (UPI)

Szósta Rocznica Sierpnia 1980

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

z nazwami regionów, z których przybyły delegacji związkowców.

W kazaniu pełnym historycznych aluzji ks. Jankowski porównał 16-miesięczny okres "Solidarności" do dwudziestolecia międzywojennego. Noc 13 grudnia była, zdaniem ks. Jankowskiego, powtórzeniem hitlerowskiej napaści w dniu 1 września 1939.

"W ciągu tych 16 miesięcy — mówił ks. Jankowski — nikt nie został zabity ani raniony przez Solidarność. Śmierć i zbrodnia przyszłyt dopiero później. . ."

Ze wszystkich regionów donoszono w niedzielę o podobnych mszach. Księża podnosili ze szczególnym naciskiem, że Kościół jest jedynym prawdziwym obrońcą wiary i patriotyzmu w naszym kraju.

Z południa Polski nadeszły—jeszcze w sobotę—wieści o aresztowaniach, jakie dotknęły działaczy Dolnego Śląska. Żona Józefa Piniora, byłego przewodniczącego podziemnych struktur "Solidarności" we Wrocławiu, powiedziała dziennikarzom, że jej mąż został "prewencyjnie aresztowany."

W Bielsku-Białej aresztowano—również "prewencyjnie"—Henryka Juszczyka, Janusza Bargiela, Piotra Woyciechowskiego i Grażynę Staniszewską.

W sumie, w całym kraju, aresztowano—zgodnie z danymi opozycji—180 osób.

Józef Pinior powiedział po zwolnieniu z aresztu, że jego i 20 innych osób zatrzymano na 48 godzin, natomiast w niedzielę pozamykano, na kilka godzin, ponad 150 osób zdążających na Mszę św. w kościele Klemensa Dworzaka.

Również w niedzielę, w późnych godzinach popołudniowych, odbyła się manifestacja rocznicowa na Skwerze "Solidarności" w Chicago. W zgromadzeniu uczestniczyło blisko 100 osób. Przemówienia wygłosili Kazimierz Łukomski—wiceprzewodniczący KPA, Roman Puciński—prezes Wydziału Stanowego KPA, Andrzej Dudek i Barbara Bilik. Wszyscy mówcy zwracali uwagę na potrzebę jedności i wyrażali zaniepokojenie faktem coraz mniej licznego uczestnictwa w dorocznych obchodach patriotycznych w naszym mieście.

Ćwiczenia Marynarki Wojennej NATO Na Atlantyku

Northwood, Wielka Brytania (UPI) — Siły zbrojne 10-ciu państw zachodnich rozpoczęły w piątek ćwiczenia marynarki wojennej, w których bierze udział 150 okrętów wojennych i 35 tysięcy żołnierzy.

Są to największe manewry, jakie państwa NATO przeprowadziły w ostatnich ośmiu latach. Noszą one kryptonim Północne Małżeństwo 86. Bierze w nich też udział marynarka Francji — kraju nie wchodzącego w skład NATO.

Rozciągające się na obszarze od Północnego Atlantyku po Morze Bałtyckie ćwiczenia zakończą się w połowie września wspólnym lądowaniem 27 tysięcy żołnierzy w południowej Norwegii.

Celem manewrów jest ćwiczenie w zakresie "wzmocnienia Północnej Europy w czasach wzrastającego napięcia i wojny" — powiedział brytyjski admirał Nicholas Hunt, który nimi dowodzi.

Trzęsienie Ziemi w Sowieckiej Mołdawii

Moskwa (CT) — Władze sowieckie podały wczoraj do wiadomości, że podczas niedzielnego trzęsienia ziemi na granicy Republiki Mołdawskiej i Rumunii śmierć poniosła jedna osoba, a 558 odniosło poważne obrażenia.

Epicentrum znajdowało się około 110 mil na północny wschód od Bukaresztu, a siła wstrząsów wynosiła 6,5 stopnia w skali Richtera.

Według danych agencji TASS w Mołdawii zniszczeniu uległo wiele domów i urządzeń użyteczności publicznej. Ponad 600 rodzin znalazło się bez dachu nad głową. Władze zmuszone były ewakuować ogromną część mieszkańców stolicy republiki, Kiszyniewa liczącego ponad 620,000 ludności.

Wartości strat materialnych nie podano.

Praga Atakuje "Odszczepieńców"

(DP) — Czechosłowacka gazeta partyjna "Rude Prawo" zaatakowała "odszczepieńców" w osobach Navratilowej Milosa Formana, znanego reżysera filmowego. Jak pisze gazeta, obie znakomitości, obecnie obywatele USA, sprzedają umiejętności, które nabyli w Czechosłowacji.

Navratilowa pozostała na Zachodzie 11 lat temu i prasa czeska wróżyła jej wówczas rychły koniec kariery tenisowej. Ostatnio po raz pierwszy znalazła się ponownie w swoim kraju, biorąc udział w drużynie amerykańskiej w rozgrywkach o Puchar Federacji.

"Rude Prawo" pisze wprawdzie, że Nawratilowa jest niewątpliwą gwiazdą światowego tenisa, jednak dodaje: "Dla nas emigrant pozostaje emigrantem, choćby na swej spódnicy miał flagę innego kraju". Gazeta krytykuje także publiczność na meczach wśród której "wiele osób prowokacyjnie pozdrawiało nie sportsmenkę, a emigrantkę".

Pod adresem Formana, którego film "Amadeusz" zdobył w ub. roku 8 Oskarów, w tym za najlepszą reżyserię, wysunięto zarzut, że nie wspomniał w tym filmie, iż Mozart napisał i pierwszy raz zaprezentował swą operę "Don Juan" — w Pradze.

"Bez względu na uznanie krytyki i ilość nagrod, dla nas pozostanie to rozczarowaniem"-stwierdza gazeta.

Forman opuścił Czechosłowację 18 lat temu, po agresji wojsk sowieckich.

"Rude Prawo" wymienia jeszcze dwóch sportowców, hokeistów na lodzie, Frantiska Musila i Michała Piwonkę, którzy podpisali kontrakt z Płn. Amerykańską Ligą Hokejową, zarzucając mu brak moralności i interesowanie się jedynie zyskami.

Zawyżona Liczba Przyszłych Ofiar Czernobyla

Wiedeń (UPI) — Specjaliści z Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej orzekli, iż liczba zgonów będących wynikiem katastrofy w elektrowni atomowej w Czernobylu może okazać się dziesięciokrotnie niższa, niż przewidują sowieccy eksperci.

Dan Beninson, przewodniczący grupy zadaniowej powołanej przez agencę, powiedział, że sowieckie dane szacunkowe zostały celowo zawyżone.

Sowieccy specjaliści przewidują, że w wyniku napromieniowania liczba zgonów na raka zwiększy się o około 20 tys. Zachodni eksperci uważają natomiast, iż w ciągu najbliższych 70 lat wzrośnie ona tylko o 2 tys.

Łazarek Trenerem Reprezentacji

D.P. — Wojciech Łazarek został mianowany trenerem piłkarskiej reprezentacji PRL. Zastąpi na tym stanowisku Antoniego Piechniczka, który zrezygnował po fatalnym występie drużyny polskiej na mistrzostwach świata w Meksyku.

Łazarek ma 38 lat. W latach 1980-1985 był trenerem I ligowego Lecha Poznań. Następnie prowadził Lechię Gdańsk i II ligową szwedzką drużynę Trelleborg. Trenerem reprezentacji PRL wybrany został spośród 12 kandydatów przez zespół fachowców, któremu przewodniczył Kazimierz Górski.

"Najbrzydszy Pomnik Świata"

Zaniechanie Stalinowskiego Projektu

(D.P.) — W Moskwie, decyzją Politbiura, wstrzymano prace przy wznoszeniu pomnika Zwycięstwa II wojny światowej i ogłoszono nowy konkurs, w związku z ogólną krytyką poprzedniego projektu.

Ogłoszony w 1983 roku z uwagi na zbliżającą się 40 rocznicę zakończenia wojny, projekt przewidywał stworzenie parku z pawilonami na przestrzeni 135 ha, w centrum, którego miała stanąć 70-metrowa rzeźba bohaterskiej postaci trzymającej czerwoną flagę, w ulubionym stylu monumentalnym Stalina.

Historyczne wzgórze Pokłon, na którym w 1812 roku Napoleon czekał na wejście do Moskwy, zostało już częściowo zniwelowane i położono betonowe podłoże pod pawilony. Dokładny koszt prac nie został ujawniony, przewidywano jednak ok. 20 mln rubli, które miały być uzyskane m.in. z tzw. dobrowolnie przepracowanych sobót.

Projekt spotkał się z ostrą krytyką ludności, a poeta Andrzej Wozniesieński nazwał pomnik na tegorocznym zjeździe pisarzy "najbrzydszym pomnikiem świata".

Ostatnia decyzja władz jest już drugą, przy której wzięto pod uwagę opinię społeczeństwa. Na skutek krytyki ekologów i artystów zaniechano także projektu odwrócenia biegu płynących na północ rzek, które miały nawodnić obszary południowe, co było w swoim czasie ukochanym projektem Breżniewa. Nowy szef Kremla podkreśla konieczność poszanowania przyrody oraz dziedzictwa narodowego. Ostatnio przywrócono w Moskwie stare nazwy ulic, przemianowanych po rewolucji.

Luszew Zastąpił Pietrowa

Londyn (DP) — W Moskwie ujawniono, że gen. Luszew, który — jak już donosiliśmy — mianowany został jednym z trzech pierwszych zastępców ministra obrony ZSRR, zastąpił na tym stanowisku 69-letniego marsz. Wasilija Pietrowa, który przeszedł na emeryturę.

Nie wiadomo czy gen. Luszew otrzyma jakiś przydział, tak jak nie miał przydziału jego poprzednik marsz. Pietrow. Przypomnijmy, że pozostali dwaj zastępcy, to — marsz. Sergiej Achromiejew, szef sztabu i naczelny dowódca Układu Warszawskiego marsz. Wiktor Kulikow, Marsz. Pietrow, który na początku lat 80-tych był dowódcą wojsk lądowych, później, jako wiceminister, składał kilka wizyt zagranicznych. Był m. in. w Indiach oraz w Afganistanie.

Niepochowane Zwłoki Mogą Przynieść Epidemię

Yaounde, Kamerun (UPI) — Oddziały wojskowe zamykają drogę powrotu uciekinierom z objętych chmurą śmiercionośnego gazu wiosek. Wprawdzie bowiem nie ma już żadnego niebezpieczeństwa ze strony wulkanu, istnieje obawa, że niepogrzebane dotąd ciała ofiar mogą stać się przyczyną zarazy.

Tymczasem zespoły naukowców starają się rozstrzygnąć jakiego typu gaz wydobył się spod dna jeziora, zamieniając okolicę w pole śmierci.

Tysiące policjantów i żołnierzy wciąż pracują nad usuwaniem skutków tragedii. Ofiary grzebie się we wspólnych mogiłach w Souboum, Nios, Cha i Fang.

Bogdan Wałęsa w Paryżu

Jak podaje boński "General Anzeiger" najstarszy syn Lecha Wałęsy Bogdan Wałęsa przybył samolotem do Paryża. W czasie 3-tygodniowego pobytu Bogdan pragnie "podciągnąć się" we francuskim. Na lotnisku odebrali go państwo, którzy przekazali prośbę Lecha Wałęsy o nie udzielanie żadnych informacji prasie.

Nowe Prawo w Pięciu Stanach

(CT) — Od minionego poniedziałku w pięciu stanach: Wisconsin, Iowa, Minnesocie, Karolinie Północnej i Teksasie weszło nowe prawo, na mocy którego sprzedaż napojów alkoholowych osobom poniżej 21 roku życia jest nielegalna.

Groźny Wypadek z Bombą Atomową w 1957 Roku

Albuquerque, N.M. (CT) — Niedawno opublikowano rządowe dokumenty ujawniające, że 29 lat temu bombowiec przelatujący nad pustynią w Nowym Meksyku przypadkowo zrzucił bombę wodorową.

Bomba ważyła ponad 42,000 funtów, jednak nie doszło do wybuchu jądrowego.

"Nieatomowe środki wybuchowe muszą być zestawione w precyzyjnych proporcjach, by stworzyć masę krytyczną i spowodować eksplozję nuklearną" — powiedział Rich Garcia, rzecznik prasowy bazy sił powietrznych w Albuquerque. "Jeśli bomba upadnie przypadkowo, to nienuklearne środki wybuchowe eksplodują, lecz w nieodpowiedniej proporcji nie spowodują eksplozji atomowej."

Przypadkowe zrzucenie bomby wodorowej w dniu 22 maja 1957 roku nie spowodowało na szczęście żadnych strat w ludziach. Powstał jednak wówczas krater o głębokości 12 i średnicy 25 stóp. Dokumenty potwierdzają, że w samym kraterze zanotowano słabe promieniowanie radioaktywne.

W dokumentach rządowych nie podano danych dotyczących siły wybuchu, lecz naukowcy twierdzą, że bomba miała moc 10 megaton. przypomnieć należy, że 1 megatona jest równoważnikiem 1 miliona ton lub 1,000 kiloton TNT (trotylu).

Największa bomba atomowa znajdująca się aktualnie w arsenale wojsk USA nie przekracza mocy 9 megaton, natomiast — bomba rzucona na Hiroszimę podczas II Wojny Światowej miała siłę "tylko" 16 kiloton.

"Mark 17," bo taką nazwę przyznano tej bombie, był pierwszym pociskiem termonuklearnym, który przetestowano zrzucając z samolotu. Był bardzo prymitywny, jak na dzisiejsze wymogi bezpieczeństwa. Nie doszło do całkowitego wybuchu i dziś już nie wiadomo, czy wypadek ten był bardzo poważny.

Nie znana jest dokładna przyczyna, dlaczego bomba wypadła z samolotu razem z chroniącą ją klapą bezpieczeństwa. Dokumenty podają tylko, że urządzenie uwalniające pocisk było ustawione w niewłaściwej pozycji. W bombowcu "B-36" mechanizm uwalniający, sterowany jest z kabiny pilota i można się tylko domyślać, że winę za spuszczenie bomby ponosi pilot samolotu.

"Mark 17" miał moc 625 razy większą niż bomba zrzucona na Hiroszimę i tylko szczęściu należy zawdzięczać, że 29 lat temu na pustyni w stanie Nowy Meksyk nie powtórzyła się tragedia jeszcze większa niż w japońskim mieście.

Zawiadamiamy przyjaciół i znajomych, że śp.

Franciszek Ozga

Inżynier, wynalazca, filmowy korespondent wojenny polski i angielski II Wojny Światowej, pionier szerzenia kultury polskiej poprzez film polski na terenie Stanów Zjednoczonych, działał w 18 stanach po II Wojnie Światowej, mój najlepszy ojciec pozostawił nas w smutku odchodząc dnia 29-go sierpnia 1986 roku.

Zwłoki będą wystawione dzisiaj od 4 do 7 wieczorem w zakładzie pogrzebowym Malca, 834 N. Ashland Ave.

Córka, **Janina Holda-Ozga,** wnuczki z mężami, prawnuczki i rodzina.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza matka i córka moja, siostra , babcia i ciocia nasza, śp.

Maria M. Boblewski

(żona śp. Kazimierza)
(Matka śp. Jacka, teściowa śp. Teresy, córka śp. Józefa Zając, siostra śp. Zofii Maleckiej i śp. Jana Zając, szwagierka śp. Józefa Potempy, śp. Walentego Moczulewskiego i śp. Lee Snyder)

po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 1-go września 1986 roku, przeżywszy 58 lat.

Zwłoki będą wystawione w zakładzie pogrzebowym dzisiaj od 6 do 9:30 i jutro od 1 do 9:30 wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 4-go września o godzinie 8:45 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6901 W. Belmont Ave., do kościoła św. Tarcyzjusza, Msza św. o godzinie 9:30 rano, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Michał, syn; **Edward, Krystyna, DeeAngela Mikolaj, Kazimierz,** wnuki; **Maria Zając,** matka; **Eugenia Potempa, Józefina Moczulewski, Stella (Stanisław) Mikulec, Leon Zając, Emilia Snyder, Stanisław Zając, Antoni Malecki,** bracia i siostry oraz wielu bratanków i bratanic, siostrzeńców i siostrzenic; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się:
Montclaire — Luciana Funeral Home, telefon 622-9300.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańsza ciocia nasza, śp.

Franciszka V. Król

po długiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 30-go sierpnia 1986 roku, o godzinie 5:50 po południu, przeżywszy lat 82.

Zwłoki można odwiedzać dziś od godziny 2-ej po południu do 9-ej wieczorem.

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 3-go września, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1718 W. 48-ma ul., do kościoła św. Józefą, a stamtąd na cmentarz Zmartwychwstania Pańskiego na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pogrążeni:

Tomasz (Maria) Kubajak, Tadeusz (Marilyn) Wunar i **Clifford (Rozalia) Król,** siostrzeńcy z żonami i bratanek z żoną i rodzinami; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się:
Franciszek A. Kozera,
Telefon 927-3388.

CZYTELNIK MIESIĄCA

1. Główna wygrana $100.00; druga nagroda, półroczna prenumerata Dziennika Związkowego.
2. Każdy może nadesłać dowolną ilość kuponów.
3. W losowaniu będą brały tylko oryginalne kupony, które otrzymamy do końca danego miesiąca.
4. Losowanie raz w miesiącu a nazwiska zwycięzców ogłaszane będą w każdy drugi piątek miesiąca.
5. Pracownicy Dziennika Związkowego i Związku Narodowego Polskiego i ich rodziny nie mogą brać udziału w konkursie.

WRZESIEŃ, 1986
Imię, Nazwisko_____
Numer domu, ulica_____
Miasto_____ Stan_____ Zip code_____
Kupon należy wysłać na adres:
CZYTELNIK MIESIĄCA
Dziennik Związkowy
6100 N. Cicero Ave., Chicago, IL 60646

"Odwiedzający" Dołączyli Do Odwiedzanych

Dwóch mężczyzn, którzy w ubiegły piątek wstąpili na posterunek policji aby odwiedzić pięciu swoich znajomych, aresztowanych i podejrzanych o przeprowadzenie serii napadów rabunkowych na kilka restauracji szybkiej obsługi w rejonie Pullman, na południowej stronie miasta, zostali aresztowani przez policję, ponieważ jak się okazało, kilku świadków znajdujących się w tym czasie na posterunku rozpoznało ich jako wspólników rabunku.

Rzeczywiście później, świadkowie z kilku restauracji rozpoznali wszystkich siedmiu, jako rabusiów.

Odpowiadać będą za ponad 27 rabunków restauracji na południowej stronie miasta. Dodatkowo w bagażniku "odwiedzających" znaleziono rewolwer.

KALENDARZ POLSKI NA ROK 1987

Mamy już w sprzedaży nowy WIELKI KALENDARZ POLSKI "PROMYK" na rok 1987. Na bogatą treść tego cennego poradnika encyklopedycznego złożyły się 42 rozdziały o ciekawej tematyce z różnych dziedzin życia. KALENDARZ POLSKI zawiera 452 strony druku i ponAD 250 ilustracji, a cena jego wynosi tylko $11.50 wraz z przesyłką (w Kanadzie $15.00).

Zamawiajcie dla siebie i krewnych oraz zachęcajcie do jego kupna znajomych i przyjaciół, podkreślając wysoką wartość tego przydatnego w każdej rodzinie poradnika.

Zamówienia wraz z opłatą (czek lub "Money Order") prosimy przysłać na adres:

DZIENNIK ZWIĄZKOWY
6100 N. Cicero Ave.
Chicago, IL 60646
Za Zaliczeniem Pocztowym (COD)
Książek Nie Wysyłamy

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE W CHICAGO W KOLEJNOŚCI NADAWANIA

POLSKIE ROZMAITOŚCI
Od Poniedziałku do Piątku
w godzinach od 6:00 do 7:15 rano
i od 9:00 do 10:00 rano
WEAW AM 1330
Program prowadzi Zbigniew REN

ROBERT LEWANDOWSKI
Stacja WSBC 1240 KC
Codziennie 7-8:30 Rano
2-3 Po Poł. w Niedzielę
Robert Lewandowski, Właściciel

GODZINA SŁONECZNA
Halina Gramza
Stacja WEDC 1240 AM
7 Dni w Tygodniu
8:30-9:30 Rano

MUZYCZNE KRAJOBRAZY
WEAW AM 1330
Od poniedziałku do piątku
10:30 do 11:00 rano
Program prowadzi
KRZYSZTOF BORUCKI

WCEV GŁOS POLONII 1450 KC AM
MIGALA COMMUNICATIONS CORP.
Od poniedziałku do Piątku Włącznie
4:30 do 6:00 Wieczorem
Sobota 4:05 do 6:00 Wieczorem
Kierownicy i Anonserzy Audycji
JÓZEF, SŁAWA i JERZY MIGAŁA

"POLSKA W MUZYCE PIEŚNI I SŁOWIE"
Poniedziałek i Środa
6:30 do 7 Wieczorem
Sobota 6:05 do 7:00 Wieczorem
Stacja WCEV 1450 AM
ADAM GRZEGORZEWSKI
Właściciel i Zarządca

Program Radiowy
Polskich Ojców Jezuitów
Stacja WCEV 1450 AM
Msza św.
z kaplicy N. Serca P.J.
4105 N. Avers Ave., Chicago
Niedziela 7-7:30 rano
Pogłębianie wiary i wiedzy religijnej
Sobota 7:30-8 wieczorem
Audycje prowadzi
O. Leszek Balczewski SI

GODZINA RÓŻAŃCOWA
OJCA JUSTYNA
Stacja WSBC 1240 KC
Sobota 9:00 Wiecz.
Stacja WCEV 1450 AM
Niedziela 6:30 do 7 wiecz.
O. Kormelian Dende OFMC, Dyrektor

CHET GULINSKI SHOW
NIEDZIELA
9-10 Rano WYLO 540 KC
10 Rano do 1 Poł. WBMX 1490 KC
SOBOTA
2-3 Ppł. WTAQ 1300 KC
4-5 Ppł. WTAQ 1300 KC
Chet Gulinski, Dyr. Programów

"KŁOPOTY SIEKIERKÓW"
Stacja WCEV 1450 KC
W każdy
Czwartek i Piątek 6:30-7:00 Wiecz.
Kierownik
BRONISŁAW ZIELIŃSKI
Anonser
JÓZEF ZIELIŃSKI

Popierajcie tych, którzy ogłaszają się w "Dzienniku Związkowym".

★ Pomoc Domowa

CHILD CARE (Full Time)
For baby in our Lincoln Park home. English speaking, non smoking. Call between 10 a.m.—4 p.m.
943-3579

COMPANION/NURSE FOR HANDICAPPED MAN
Must be English speaking. Some housework. Full time days or evenings.
Call 622-1506

CLEAN HOME in northwest suburb. Must speak English. 398-2404.

MOŻLIWOŚĆ PRACY FULL TIME LUB PART TIME
Dla osoby mówiącej po angielsku.
545-1277
TELE-INFO

BABYSITTER — Live-in. Call 674-3998.,

MAID
INTERNATIONAL LTD.
869-1444
Domestics, for excellent families in Chicago area. Live-in or come and go. Also couples. Also weekend work only.

KOBIETY mówiące po angielsku do prac domowych. 749-8652.

REALIABLE WOMAN
non-smoker to care for 1½ yr. old, plus, older child after school Tues., and Thurs. 7 a.. — 6 p.m. and Wed., 7 a.m.-3 p.m. Begin immed. Can sleep over. Must speak little Eng. or Russian and enjoy outdoors. Own trans. Oak Park near bus lines.
848-7295

Polska Książka w Polskim Domu

★ Praca Żeńska

POTRZEBNA SEKRETARKA NA PEŁNY ETAT
Musi mówić i pisać po angielsku.
Zgłaszać się osobiście
2957 N. Cicero

NURSES AIDES wanted, for live in and come and go. English required. 725-7881.

DOŚWIADCZONA KRAWCOWA
W wykonywaniu poprawek krawieckich w Ameryce, do sklepu w Skokie.
677-9870 — prosić Janne

POTRZEBNA ekspedientka. Tel.: 523-8366

KRAWCOWA do poprawek. Tel.: 674-1220 w j. angielskim.

TIME SAVERS
Zatrudni odpowiedzialne kobiety do sprzątania domów na part-time praca dzienna. Południowo-zachodnie przedmieście $5.00 na godzinę po przejściu przeszkolenia. Muszą mieć własne auta i mówić po angielsku. Zgłaszać się osobiście w środe — 3 września od 12—4 ppld. 7418 W. 111th Street, Worth, Ill.

★ Praca

DENTAL ASSISTANT/ RECEPTIONIST
Enthusiastic Experienced dental assistant to become a vital member of our general dentistry team. Must speak fluent English.
CALL JUNE
775-7222

PRACA dla młodych kobiet i mężczyzn do lat 40-tu w Californi, w Nowym Yorku, na Florydzie. Tel.: 489-3081

HAND BINDERY
Near Golf & River Roads
In Des Plaines
Part time, on call, days.
(PLEASE CALL IN ENGLISH)
827-1512 8 a.m. to 11 a.m.
or
3 p.m. to 5 p.m.

GOVERNMENT JOBS
$16,040-$59,230/yr.
Now hiring.
Call 1—805—687-6000, Ext. R-9725
For current federal list.

Engraver on Gorton 3 U and P 1-2 machine. Knowledge of blueprints and set-ups on stainless alum., plastic. Speak and read English.
Call 226-8200 8—5

DENTAL RECEPTIONIST
For downtown office. Full time. Must be cheerful and have pleasant personality. Light typing required. Mature person preferred. Call
726-1155

Medical Opportunities
CNA'S
Seeking certified nursing assistants to fill positions on our 7-3 and 11-7 shifts. Weekend positions also available. Excellent benefit package. Free insurance after 90 days. Long term care facility located in Westmont, Ill. Convenient to Stevenson Xway. For interview, call Westmont Convalescent Center. Must speak English.
960-2026

★ Praca

PRESS BRAKE
Experienced at set up and operate. Must be able to work from blueprints. Must have own tools. Previous job shop experience preferred. Excellent benefit program. Must speak English.
ALKO
11500 Melrose Street
Franklin Park 451-0700

AUTO MUFFLER INSTALLER
Good pay + commission.
Must speak some English.
MEINEKE MUFFLER 545-6894

Medical Opportunity
LPN or RN
Country's leading cosmetic surgery clinic doing hair transplants seeks energetic, outgoing nurse to assist in outpatient surgery. Ability and desire to communicate with patients are essential. O'Hare Field area. Must speak English.
Call Mon.-Fri. 9 a.m.—5 p.m.
CLEVELAND HAIR CLINIC
297-8207

BINDERY HANDWORK
Full & Part Time.
Experienced preferred. All shifts.
544-8088

POLISH/ENGLISH SPEAKING
Credit interviewers, cashiers and clerks. Full and part time.
523-7700
L. FISH FURNITURE CO.
Mr. Gawel
Call between 1:30—4:30

POTRZEBNY PRACOWNIK
do pakowania do piekarni na nocną zmianę. Musi znać trochę j. angielski. Doświadczenie pomocne. Przyuczymy odpowiednią osobę.
Tel.: 453-1411
Dzwonić tylko po 2 p.m.

★ Praca

CERTIFIED NURSE'S AIDE
Full and part time.
ALL SHIFTS. $4.60 an hour.
Monday through Friday
$4.85 an hour, Saturday & Sunday.
Car necessary. Must speak English.
Call 529-3350
ELAINE BOYD CRECHE
NURSING HOME
267 Lake St.
Bloomingdale, Ill. 60108

EXPERIENCED INDUSTRIAL SEWING MACHINE OPERATOR
Northside Chicago.
Must be English speaking.
Part time — full time.
274-5585

RIVITING AND OTHER LIGHT MACHINERY OPERATING
some material handling & ltg.
Full time position northside.
LECTRO TECH INC. 769-6262
Must speak some English
Immediate opening

UPHOLSTERY SEAMSTRESS
Must be experienced in cutting and sewing of upholstery fabrics. Must speak English.
687-6566
KENS UPHOLSTERY
15530 S. Cicero
Oak Forest, Illinois

TOOL AND DIE MAKERS
Automotive progressive Die experience required.
MODEL MAKERS EXPERIENCED
Pleasant working conditions. Excellent transportation. Insurance. Paid vacations.
Apply in person
Between 2 and 4 P.M.
WIRE CLOTH
2801 Eisenhower Expressway
Bellwood, Illinois

GROUP W CABLE
Operating One Of The Nation's Largest Most Technologically Advanced Cable Television Systems Is Seeking
AREA MANAGERS
WE OFFER THE QUALIFIED INDIVIDUAL:
- Base Salary
- Commissions
- Top Training Program In The Industry
- Excellent Bonus Package
- Company Benefits

For these newly created positions, we're seeking motivated professionals who enjoy public contact to effectively acquire new customers through direct sales, refferals and contact with community organizations. Individuals will also service exisiting accounts in their own, assigned sales territory. *CAL NOW 794-2070*

9 A.M.-4 P.M. Monday-Friday
You Should Be Able To Speak Both English and Polish

Women and Minorities Are Encouraged To Apply. Equal Opportunity Employer M/F/H/V

GROUP W CABLE
Jeden z największych w kraju i najbardziej technicznie rozwinięty — SYSTEM TELEWIZJI KABLOWEJ poszukuje:

KIEROWNIKÓW TERENOWYCH
OFERUJEMY WYKWALIFIKOWANYM OSOBOM:
- PODSTAWOWE WYNAGRODZENIE
- KOMISOWE WYNAGRODZENIE
- INNE KORZYSTNE ŚWIADCZENIA, ORAZ
- WYSOKIEJ JAKOŚCI PROGRAM SZKOLENIOWY W TYM PRZEMYŚLE.

Na to nowo-utworzone stanowisko, poszukujemy więc powaznie zainteresowanych zawodowców, którzy lubią nawiązywać kontakty z ludźmi, celem umiejętnego zdobywania nowych klientów przez bezpośrednią sprzedaż, udzielanie potrzebnych informacji oraz nawiązywanie kontaktów handlowych z organizacjami społecznymi na danym terenie. Będą oni także obsługiwali przydzielone im punkty sprzedaży na przydzielonym terenie.

DZWOŃCIE TERAZ: 794-2070

Od 9-tej rano do 4-tej po połd., od poniedziałku do piątku
Trzeba znać język angielski i polski.

Zachęcamy kobiety i osoby z grup etnicznych do zgłaszania się

Równe prawa do zatrudnienia dla wszystkich . M/F/H/V

The Right Connection

GROUP W CABLE OF CHICAGO
PART-TIME CUSTOMER SERVICE REPS
20-25 hours/week

Requirements:
—Previous customer service experience.
—Excellent personal and telephone communication skills.
—Data Entry or on-line billing systems experience.
•Bilingual ability is a must.

Interested candidates may apply at Group W Cable, 3970 N. Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois between 8:00 A.M. and 4:00 P.M. (weekdays only).

Equal Opportunity Employr M/F/H/V

GROUP W CABLE OF CHICAGO
ma
DO OBJĘCIA STANOWISKA
na
PRZEDSTAWICIELI DO OBSŁUGI KLIENTÓLW NA PÓŁ ETATU

20-25 godzin/tygodniowo
Wymagane:

—Poprzednie doświadczenie w obsłudze klientów
—Łatwość w porozumiewaniu się osobiście i przez telefon
—Doświadczenie w Data Entry i systemach on-line billing
—Musi znać dwa języki (angielski i polski)

Zainteresowani kandydaci proszeni są o zgłaszanie się do Group W Cable, 3970 N. Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois, między 8:00 rano i 4:00 ppł. (tylko w dni tygodnia).

Equal Opportunity Employer M/F/H/V

★ Praca Męska

POTRZEBNI pracownicy z doświadczeniem do prac dekarskich (siding, smoła) 745-5459.

CNC PROGRAMMER/OPER.
To work our established 2nd shift, 3:30-12. Must have experience in programming, set-up, and operation of CNC Lathe. Experience on Mazak/ Mazatrol desirable. Must speak English. Call Mr. Haich between 1-4 P.M.
439-7400

AUTO MECHANICS
Due to expansion, we need 2 experienced mechanics with tools and references. Top pay for good producers. Rogers Park area. Must speak English. Call Keith or Mike, Mon.-Fri.
274-7300

EXPERIENCED HANDYMAN FULL TIME
Must speak some English. General and trim carpentry. Dry wall, electric, plumbing, repairs, painting and paper hanging. Minor tile masonery and tuckpointing.
Call Lee 642-3803

AUTO REPAIRMEN
Electrical & A/C experience helpful. Must speak read & write English
Call George 762-6630

CAR WASH HELP WANTED
Full or part time. Year around.
Call Al: 459-9799
WHEELING CAR WASH
Wheeling, Ill.

Potrzebny Doświadczony
NARZĘDZIOWIEC
(Die Maker)
Dzwonić do Joe Sekula
585-7181

CAR PORTER
Experienced preferred. Days, full time. Must speak English. Call Steve Martin or Bob Satlow at
381-8900

PRZYJMĘ pracownika do sidingu z doświadczeniem. 545-6312.

POTRZEBNI pracownicy do kontraktora. Tel.: 545-0940.

MECHANIK
do naprawy i konserwacji silników spalinowych i elektrycznych (na cały etat).
Tel.: 283-1518-17

● KUPUJCIE W SKŁADACH ● KTÓRE OGŁASZAJA SIE W DZIENNIKU ZWIĄZKOWYM

★ Domy

JUST REDUCED
56 apt. elevator building near lake, shops, and transportation. An excellent investment for janitor or partners. Owner finance.
Call Mon. — Fri.
341-1042

DO SPRZEDANIA PRZEZ WŁAŚCICIELA
2100 N.-6300 W. Luksusowy, murowany na zewnątrz, podniesiony ranch, nie wymaga utrzymania na zewnątrz. 3 sypialnie—1 piętro + 2 syp. miesz. na dole. Ochładzanie, dywany, wiele dodatków. 2½ murowany garaż, z elektr. otwieraczem. Dzwonić 24 godz. po umówienie się w j. ang. 794-7732
Dom Otwarty 8-10, 8-17, 12-5 P.M.

GOVERNMENT HOMES
From $1.00 (U repair). Deliquent tax property. Repossessions. Call:
1—805—687-6000, Ext. H-9725
For current repo list.

MUROWANY DOM — BUNGALOW
Pożądan północno-zachodnia dzielnica. Nowy dach, kuchnia, łazienka, dywany. Wszystkie podłogi i wykończenia dębowe. Barwione okna. Dom w doskonałej kondycji. W średniej $80-tce. Telefonuiac proszę mówić po angielsku.
895-6686 od poniedziałku — w ciągu tyg. Dan

DUŻY 3 SYPIALNIOWY DOM
1½ łazienki, Kominek. Nowszy garaż na 2 auta. Potrzebuje trochę pracy. Tylko $65,000. Nie będzie długo na rynku.
C—21 CATALANO
794-0221 w j. ang.

BOGAN AREA CORNER HOUSE
2 car brick garage, 4 bedrooms, dining room. 1½ baths. C/A., bsmt.,
BY OWNER $85,000
Please call in English 9 a.m.-7 p.m.
582-3256

★ Do Wynajęcia

HOUSE FOR RENT
VIC. ADDISON & SAWYER
3 bdrm., liv. rm., dining rm. plus gar. W/W cptg., new appliances and wooden cabinets. Mint cond. Sec. deposit. $615
Please call in English
Diane Hanson 465-4400 days
After 5 p.m. call Roseann 588-8775

4 ROOMS 1 bdrm. Clean apartment and building $325. 4707 W. Dickens. 637-7515.

Zachodnie Przedmieście
150 S. Lincoln, Addison, Ill. Nowoczesne 5 pokojowe mieszkanie z 2 sypialniami, ogrzewane. Duża lodówka, nowe dywany, ochładzanie. $485 miesięcznie.
792-1868

★ Do Wynajęcia

LARAMIE-MONTROSE. 2 sypialniowe z piecem i lodówką oraz garaż na 2 auta do wynajęcia. Dzwonić wieczorem. 286-2037.

2 PANÓW przyjmę na mieszkanie. 3325 N. Springfield. 588-7468.

5 POKOJOWE mieszkanie Okolica Cicero — Fullerton. 745-7203.

LOGAN — TALMAN
1 bdrm. apt., approx. 700 sq. ft. hardwood floors, front view, heat included $395. 3 bdrm. apt. 1200 sq. ft. beautifully decorated. Front view. Heat included $715.
PARK PLACE REALTY
472-6466

★ Kondominium

2 SYPIALNIOWE KONDOMINIUM
Okolica Milwaukee/Devon
$48,800
774-4509

★ Posiadł. w Wisc.

5 AKROW ZALESIONEJ ZIEMI ZE STAWEM
Rybołóstwo, pływanie na łódkach, myślistwo. Na spłaty. $310.00 za 1 akr.
NORTHWOODS REALTY, LTD
428-5522

★ FARMY

MICHIGAN
Do sprzedania farma z drzewami owocowymi. 224 akry. Wymaga pracy. 80 akrów jabłoni, 40 akrów winorośli. Nie ma budynków. Trochę maszyn. Złóżcie oferty. Dzwonić do Joseph Gawel.
Tel.: 489-5648

★ Rozmaite

NA SPRZEDAŻ 2 okienne klimatyzatory. "G.E." maszyna do prania i suszarka. 283-0532 albo 827-4155.

★ MEBLE

GIRL'S CANOPY BED
Matching curtains and
French provincial sofa.
Misc. furniture, etc.
Call 825-5574 after 4 P.M.

★ Przeprowadzki

PRZEPROWADZKI, przewózki, vanem. Tanio. 889-5412.

★ Usługi

DENTYSTA
NISKIE CENY
Nowoczesny gabinet. Pacjenci prywatni lub ubezpieczeni. Spłaty w ratach. Zdjęcie i przeglądy bezpłatnie.
BEZBOLESNE LECZENIE
282-4021

CZYSZCZENIE dywanów (carpets), najtaniej w Chicago. 523-1354.

NAPRAWIAM samochody u Ciebie lub siebie. 286-6682.

DENTYSTA
BEZBOLESNE LECZENIE
NISKIE CENY
15 lat doświadczenia. Nowoczesny gabinet, kompletne leczenie i uzupełnianie brakującego uzębienia. Spłaty w ratach. Ubezpieczeni mile widziani. Od 9 rano — 10 wieczorem. 6 dni w tygodniu.
DR. WANDA ROGALSKA
4417 N. Central Ave.
282-4020

★ Malowanie

WYKONUJEMY wszelkie remonty. Malujemy, tapetujemy. 10 lat doświadczenia. 286-0864.

MALOWANIE, przystępne ceny. Tel.: 736-5417 wieczorem.

MALUJEMY wewnątrz i zewnątrz. Tanio. 227-2815.

★ Naprawy Lodówek

NAPRAWA lodówek. Tel. 267-0234.

NAPRAWA lodówek, kuchenek. 2-letnia gwarancja. 539-3986.

★ Kontraktorzy

DACHY—FUGOWANIE
OBICIA ALUMINIOWE
RYNNY—BETON
OKNA SZTORMOWE
WSZELKIE PRZERÓBKI
Darmo Kosztorysy—Polska Firma
Ubezpieczona i Pod Bondem
100% Gwarancja
HENRY SEJDAK, Właśc.
H & S HOME IMPROVEMENT CO.
Do Biura 891-5959
Do Domu Wiecz. 775-6644

Mayor Washington Ma Szanse Być Ponownie Wybranym

Pomimo, że zwolennicy mayora Washingtona krytykują proponowane bezpartyjne wybory, dziękują oni w duchu ich projektodawcom za rozpętanię akcji rejestracyjnego ferworu.

"To wspaniałe — mówi Timuel Black — aktywista murzyński, że mamy takich Richardów Daleyów i Williamów Lipińskich, zamierzam wysłać do nich list za ich dobry uczynek ponownego rozzłoszczenia Murzynów."

Daley i Lipiński są głównymi rzecznikami zmiany sposobu wyboru mayora.

Black jest przewodniczącym Ruchu Ludowego na rzecz Rejestracji Wyborczej. Ruch ten był jedną z nowo powstałych organizacji w czarnych i liberalnych białych dzielnicach, którego działalność osiągnęła swoje apogeum w momencie wyboru pierwszego czarnego mayora miasta.

Kampania wyborcza z 1982 roku podsycona została decyzją ówczesnej mayor Jane Byrne, o nominacji białych do Chicago Board of Education i osiągnęła punkt kulminacyjny w czasie bojkotu przez Murzynów Chicago Fest.

Od tego czasu gorliwość mieszkańców czarnych dzielnic znacznie opadła.

Sytuacja zmieniła się dopiero w ubiegłym tygodniu, kiedy wypełnione zostały petycje w sprawie referendum. Nie zanotowano jednak takich nastrojów, jak przed trzema laty.

Czarni przywódcy i niezależni rozpoczęli poprzednią agitację na rzecz rejestrowania się już na rok przed wyborami 1983 roku. Akcja przybrała na sile w momentach niepopularności mayor Byrne, w którym to czasie ilość nowo zarejestrowanych podskoczyła do 230 tysięcy.

Rzecznik chicagoskiej Rady Komisarzy Wyborczych Thomas Leach twierdzi, że "nie jest to ten poziom organizacji, co w 1982 roku, ale może kiedy bliżej będzie wyborów zacznie się coś działać."

W porównaniu z rokiem 1983 widać poważny spadek ilości zarejestrowanych. Jest ich obecnie 1,447,000 a przed wyborami mayora było ich 1,625,000.

Pomimo, że niski jest wciąż poziom rejestracji, zwiększył się procent zarejestrowanych czarnych wyborców. Po raz pierwszy liczba uprawnionych do głosowania czarnych, nieznacznie przewyższyła liczbę białych. W czasie przyszłorocznych wyborów możliwe jest, że Murzyni stanowić będą 43% ogółu wyborców i zdobędą 44% głosów. Uprawnionych do głosowania będzie w 1987 roku około 2 miliony.

Zaczyna się poważna walka o głosy wyborcze. Angażowane są duże fundusze na propagandę wyborczą. Celem czarnych polityków jest odzyskanie 180,000 głosów, o tyle zmniejszyła się bowiem w porównaniu z rokiem 83 liczba zarejestrowanych.

Trudno jest dokładnie powiedzieć ilu wyborców reprezentowało będzie poszczególne rasy. Jeżeli jednak ilość zarejestrowanych osiągnie swój najwyższy poziom z 1983 roku i będzie ich 1.6 mln, to 800 tys. z nich będzie białych, 688 tys. czarnych i 180 tys. Latynosów. W takiej sytuacji wciąż będziemy mieć 170 tys. niezarejestrowanych białych, 90 tys. niezarejestrowanych czarnych i 60 tys. niezarejestrowanych Latynosów.

Mayor Washington przewiduje, że głosowali na niego będą prawie wszyscy czarni, tj. 564 tys., połowa Latynosów, tj. 49,200, oraz liberalni biali, tj. 65 tys. Razem uzyskać on może 678 tys. głosów pozostawiając swemu rywalowi ok. 656 tys. Jest więc bardzo prawdopodobne, że Washington pozostanie mayorem przez następną kadencję.

Decyzje Rady Miejskiej Podjęte Na Czwartkowym Posiedzeniu

Podczas posiedzenia Rady Miejskiej w dniu 28 sierpnia mayor H. Washington zaproponował kandydaturę Jamesa Houlihana, byłego członka stanowej Izby Reprezentantów, na wakujące stanowisko członka Rady Regionalnej Agencji Transportowej — Regional Transit Authority. Ponadto Mayor zaproponował Herberta Martina, duchownego na stanowisko członka Rady chicagoskiej Agencji Mieszkaniowej oraz Doris B. Holeb, pracownika naukowego z University of Chicago do pracy w miejskiej Komisji Planowania.

Rada Miejska odesłała powyższe kandydatury do właściwych Komisji celem dokonania przesłuchań kandydatów.

Rada Miejska zatwierdziła jednocześnie Sylvie Herrera na stanowisko członka rady Rady Okręgu Parków oraz przedłużyła kadencję członka tej Rady dla Williama C. Bartholomay.

Nowym przewodniczącym Komisji Planowania został wybrany E. Wayne Robinson, były pierwszy zastępca zespołu doradców. Erwin France został natomiast zatwierdzony na następną kadencję, jako członek Komisji Planowania.

Ponadto Rada Miejska zatwierdziła 250 tys. dolarów przeznaczając je na poprawę jakości wody oraz wymianę rur kanalizacyjnych dla rejonów położonych na peryfiach południowej części miasta, gdzie nie dokonywano napraw w tym zakresie przez ponad 30 lat.

Rada Miejska postanowiła odłożyć do następnego posiedzenia w dniu 8 września br., podjęcie decyzji w sprawie nowego prawa lokatorskiego oraz decyzji w sprawie $125 milionów obligacji na budowę centralnej biblioteki publicznej w Chicago.

Wdowa Domaga Się Wyższej Emerytury

Vivian E. Kozak, wdowa po strażaku, który zginął przy gaszeniu pożaru w październiku 1970 roku, wystąpiła do Sądu Okręgowego powiatu Cook z oskarżeniem, że przyznana jej emerytura po mężu jest zbyt niska.

Powołuje się ona na inne wdowy po strażakach, które również skarżą Radę d/s Emerytur w Straży Pożarnej za naliczanie zbyt niskich emerytur.

Głównym zarzutem pod adresem Rady jest ustalenie niższego wieku emerytalnego niż przewidują to władze federalne, przy obliczaniu wysokości emerytur dla członków rodzin strażaków.

Groźba Strajku Nauczycieli

Jak poinformował Robert Perkovich, dyrektor wykonawczy w stanowym wydziale d/s szkolnictwa, przedstawiciele 65 nauczycieli z okręgu Country Club Hills zagrozili strajkiem.

Spotkanie mediacyjne z przedstawicielem władz stanowych Harry Patrickiem, przewidziane jest na najbliższą niedzielę.

WIEDEŃ — Były sowiecki dysydent Anatolij Szczarański podczas powitania z matką, Idą Milgrom i innymi członkami przybyłej z Moskwy rodziny. Po lewej kuzyn Szczarańskiego Aleksander. (Reuter)

JAKARTA, INDONEZJA — Podczas swej niedawnej wizyty w Jakarcie, prez. Corazon Aquino odwiedziła cmentarz bojowników o niepodległość tego wielkiego, wyspiarskiego kraju. (Reuter)

Czy Dzieci Rozpoczną Naukę w Terminie?

Przedstawiciele Rady Szkolnej miasta Chicago podali do wiadomości, że ok. 3,960 uczniów szkół publicznych może nie wyruszyć na lekcje w dniu rozpoczęcia roku szkolnego.

264 autobusy należące do kompanii dowożących młodzież szkolną nie sprostały wymogom bezpieczeństwa lub ich kierowcy wcale nie stawili się na taką kontrolę.

W większości skontrolowanych autobusów stwierdzono brak dostatecznej liczby pasób bezpieczeństwa, brak tablic rejestracyjnych lub nalepek świadczących o zapłaceniu podatku.

Największym dostawcą pojazdów dla potrzeb szkolnictwa w Chicago jest Willet Motor Coach Co. i właśnie zakwestionowano największą liczbę autobusów należących do tej firmy, bo aż 179. Duża część z tej liczby w ogóle nie stawiła się na kontrolę.

William Hood, prezes Willett stwierdził, że inspektorzy Rady po prostu nie mogli odnaleźć autobusów jego firmy, by móc dokonać kontroli.

"Autobusy są w trakcie przygotowania do drogi, każdy z etapów tego procesu odbywa się w innym miejscu, dlatego były trudności z ich odnalezieniem" — dodał prezes Willett.

Przedstawiciele Rady Szkolnej zapowiedzieli, że z powodu niedopełnienia obowiązków przez Willett zwrócą się do innych kompanii przewozowych o wynajęcie środków transportowych w akcji szkolnej. Jednak sąd powiatu Cook na wniosek Willett zarządził, że Rada Szkolna musi powstrzymać się z tą decyzją jeszcze przez kilka najbliższych dni.

Podczas kontroli środków transportu, przepisom inspektorów drogowych nie sprostały także cztery autobusy należące do Coleman Bus Co. i cztery z Harris Transportation.

Dwa Biurowce Nad "Union Station"

Rada Miejska Chicago zatwierdziła w czwartek, stosunkiem głosów 37–4, kontrowersyjny plan wybudowania dwóch 25 piętrowych biurowców nad dworcem "Union Station," przy zbiegu ulic Adams i Canal w śródmieściu.

Realizacji tego przedsięwzięcia podjęła się firma Equities.

Pomimo licznych sprzeciwów organizacji zajmujących się ochroną zabytków, Komitety Rady Miejskiej Planowania i Ochrony Zabytków poparły projekt.

Powodem poparcia było m. in. dobrowolne zobowiązanie się budowniczego do zachowania dotychczasowego charakteru i wyposażenia ogromnej poczekalni na tej stacji. Firma Equities zobowiązała się także do zachowania przy wejściu na dworzec dwóch dużych marmurowych schodów.

Wartość inwestycji według projektu wynosi 120 milionów dolarów. Przewodniczący Komitetu Ochrony Zabytków Rady Miejskiej alderman Gerald McLaughlin (45 warda) powiedział, że Union Station nie posiada statusu zabytku, w związku z tym budowniczowie nie musieli zobowiązywać się do zachowania dotychczasowego stylu budynku, który będzie jednocześnie wejściem do nowo wybudowanych biurowców.

Przeciwnikami budowy dwóch nowych budynków nad Union Station byli aldermani: Martin J. Oberman (43 warda) Luis V. Gutierrez (26 warda), Juan M. Garcia (22 warda) i Danny K. Davis (29 warda.)

Sąd powiatu Cook musiał w ostatnich dniach rozpatrzyć drugą sprawę, która także wiąże się z dowożeniem dzieci do szkoły. Dyrekcja Robinson Bus Co. wniosła skargę, że właścicielami tej firmy są czarni obywatele i jest to powodem, że niektóre szkoły nie chcą zawierać z nimi kontraktów na dowożenie dzieci na naukę. Według ocen przedstawicieli tej firmy zaledwie 8 do 10 procent takich kontraktów przyznawane jest kompaniom przewozowym, których właścicielami są obywatele pochodzący z mniejszości narodowych. Sąd nakazał, by Rada Szkolna zwróciła większą uwagę na tę sprawę i częściej podpisywała umowy z firmami należącymi do mniejszości narodowych.

11 Lat Więzienia Za Niepłacenie Podatków

Sędzia federalnego Sądu Okręgowego Milton J. Shadur skazał w czwartek 52 letniego Charlesa J. Myresa na 11 lat więzienia oraz 55 tysięcy dolarów grzywny, za wielokrotne uchylanie się od płacenia podatku federalnego.

Myres został uznany winnym naruszenia prawa w 47 przypadkach, głównie w związku z jego działalnością protestacyjną przeciwko płaceniu podatku federalnego, ale również w związku z udziałem w nielegalnie zorganizowanej akcji zmierzającej do unikania płacenia podatków.

Jak poinformował zastępca prokuratora federalnego William R. Coulson, nielegalna działalność Myresa rozpoczęła się w roku 1978. W 1979 roku natomiast utworzył on Kościół pod nazwą Universal Bible Church, aby uniknąć płacenia podatków.

W roku 1983 Myres organizuje tzw. "Tax Free Club" prowadząc w jego ramach dla zwolenników niepłacenia podatków seminaria. Agenci federalni ustalili że około 100 osób było członkami klubu "Tax Free Club".

W lecie 1985 roku Myres zaproponował tajnemu agentowi IRS załatwienie zwolnienia od podatku federalnego z tytułu działalności religijnej za 5 tysięcy dolarów. Akt oskarżenia zarzucał Myresowi zawarcie takiego porozumienia.

Charles Myres, który jest mieszkańcem Northbrook, rozpocznie odsiadywanie wyroku od 7 października br.

Koniec Strajku w Oscar Mayer

Pracownicy firmy mięsnej Oscar Mayer, którzy strajkowali od 21 czerwca zatwierdzili nową umowę o pracę gwarantującą im zarobki w wysokości $10.67 na godzinę. Część pracowników rozpocznie pracę już —dzisiaj—jutro powróci do pracy reszta.

Walter F. Piotrowski sekretarz i skarbnik lokalu 100 związku zawodowego United Food and Commercial Workers powiedział, że pracownicy z Chicago zmienili zdanie jeśli chodzi o żądania wyższych zarobków, kiedy robotnicy zatrudnieni w fabrykach tej samej firmy w Iowa i Wisconsin przyjęli kontrakty gwarantujące im zarobek wynoszący około $10.25 na godzinę, czyli znacznie mniej niż otrzymali pracownicy chicagowscy.

W Chicago po $10.67 zarabiać będą pracownicy Oscar Mayer przez następnych dziewięć lat, bo tak długa jest umowa o pracę, którą przyjęto wiekszością głosów. W Chicagowskiej filii Oscar Mayer pracuje 2500 zrzeszonych pracowników.

Rada Wyborcza Zadecyduje o Referendum Wyborczym

Dzisiaj Specjalne Posiedzenie Chicagoskiej Rady Wyborczej

Na dzisiaj rano wyznaczone zostało specjalne posiedzenie Rady Wyborczej Chicago na którym zapadnie decyzja o tym, czy dołączyć do pytań referendum jakie przedłożone zostaną wyborcom w czasie listopadowego głosowania sprawę propozycji zmiany sposobu wybierania mayora Chicago, czyli, czy powinno się mieć w Chicago tzw. bezpartyjne wybory.

Jak wiadomo zwolennicy bezpartyjnych wyborów złożyli na ręcę Rady Wyborczej petycję domagającą się takich wyborów popartą przez ponad 200,000 podpisów wyborców. Mayor Washington, który bardzo ostro sprzeciwia się bezpartyjnym wyborom twierdząc, że nie są one niczym innym jak próbą utrudnienia ponownego wyboru mayora — Murzyna, za pośrednictwem swych zwolenników złożył zażalenie i oskarżenie stwierdzające, że conajmniej połowa podpisów złożonych pod petycją jest albo fałszywa, albo są to po prostu kopie wcześniej zebranych podpisów.

Kong. William Lipiński, który w imieniu zwolenników bezpartyjnych wyborów mayora osobiście złożył zebrane podpisy pod petycją, w czasie rozlicznych wywiadów udzielanych środkom masowego przekazu kilkanaście razy udawadniał, że podpisy, o których przeciwnicy mówią że są fałszywe, w rzeczywistości są prawdziwe i zebrano ich dość, aby pytanie to mogło się znaleźć na liście pytań zadanych wyborcom Chicago w czasie listopadowych wyborów.

Równocześnie ald. Juan Soliz (25 warda) oskarżył mayora Washingtona o celowe podważanie opinii innych, przez twierdzenie, że wiele podpisów zostało sfałszowanych, gdy tymczasem są one prawdziwe. Soliz jako dowód przedłożył listę na której znajdował się jego własny podpis, listę, która kwestionują zwolennicy mayora.

Dzisiaj również sędzia Joseph Schneider z Okręgowego Sądu Powiatowego rozpatrzy prośbę wniesioną przez zwolenników mayora w której domagają się oni usunięcia ze stanowiska przewodniczącego Rady Wyborczej Michaela Lavella, ponieważ jak twierdzą oskarżyciele, jest on stronniczy i nie powinien zajmować tego stanowiska.

Mayor Zmierza Opodatkować Paliwo Do Samolotów

Niedobory Budżetowe w Ten Sposób Mogą Być Wyrównane

W czasie wywiadu udzielonego jednej ze stacji radiowych mayor Washington nie wykluczył ewentualności opodatkowania paliwa do samolotów, aby w ten sposób wrównać niedobory finansowe budżetu miasta na następny rok budżetowy. Jak wiadomo mayor był przeciwny opodatkowaniu paliwa samolotowego, kiedy zaproponował taki właśnie sposób zaradzeniu braku funduszów aldermani należący do obozu przeciwnego mayorowi. Obecnie mayor, który wcześniej korzystając z decydującego głosu w Radzie Miejskiej, przeprowadził uchwałę podwyższającą podatki miejskie za 1986 r. o $79.9 mln, zdecydował, że podatek taki przyda się miastu mimo możliwości silnego sprzeciwu ze strony firm lotniczych, które mogą w tej sprawie wystąpić do sądu.

Jak wiadomo podatek realnościowy, który zatwierdziła Rada Miejska został uznany za niezgodny z prawem, ponieważ zanim go zatwierdzono nie przeprowadzono publicznych dyskusji zainteresowanych obywateli. Według ostatnich planów, podatek od paliwa samolotowego byłby najpierw stosunkowo niski, aby "wypróbować" linie lotnicze. Jeśli miasto zdołałoby utrzymać go w mocy, wtedy zostałby poważnie podwyższony, czyli rzeczywisty podatek, który mógłby stosunkowo poważnie zasilić kasę miejską, wszedłby w życie dopiero w 1987 r.

Ostatnio podano do wiadomości, że preliminarz budżetowy miasta na 1987 r. w swej bardzo wstępnej formie, bo znajduje się dopiero w stadium przygotowawczym, przewiduje deficyt w wysokości ponad $67 mln. Największa część tej sumy, to pieniądze z jakich dotychczas korzystało miasto dzięki dotacjom federalnym. Dotacje te zostały jednak wyeliminowane, trzeba więc szukać innych źródeł dochodów, aby dalej prowadzić administrację miejską.

Trzeba tu wspomnieć, że nie jest pewne, czy podwyższenie podatku od nieruchomości, jaki wcześniej zatwierdziła Rada Miejska uzyska ponownie wymaganą większość głosów, ponieważ już teraz wiadomo, iż jeden z aldermanów, który dotąd popierał mayora zmienia zdanie.

Ald. Marion Volini z 48 wardy, zastanawia się, czy poprzeć podwyżkę, czy nie. Przesłuchania w sprawie podwyżki, zgodnie z prawem odbyły się właśnie w ubiegły piątek. Teraz czeka jeszcze ponowne głosowanie w Radzie Miejskiej. Washington musi uzyskać co najmniej 25 głosów popierających tę propozycję, ponieważ tylko wtedy może "przeważyć" głosując za jej poparciem. Wiadomo bowiem, że aldermani zgromadzeni w tzw. bloku ald. Vrdolyaka stanowczo sprzeciwiali się podwyżkom podatku od nieruchomości na rzecz miasta.

Pięć Osób Zginęło w Wypadku Na Jeziorze

Pięcioro młodych ludzi zginęło, oraz jeden został poważnie ranny w wypadku jaki wydarzył się na Fox Lake w ostatni weekend.

Do wypadku doszło na skutek zderzenia się dwóch łodzi motorowych.

Trzech młodych mężczyzn wyszło w sobotę wieczorem z nocnego lokalu Night Jukebox Tavern i postanowiło przejechać się łodzią. W tym czasie inną łodzą jechało troje ludzi dwie siostry i mężczyzna.

Jak twierdzi policja zderzenie spowodowali pasażerowie drugiej łodzi.

W wyniku zderzenia zginęli Chet A. Franke, 22 zam. 91 Edison Ct. w Fox Lake, Wayne C. Anderson, 28 zam. 149 Milwaukee Ave. w Lake Villa oraz James R. Bramkin, 27 zam. 2302 Central Rd. w Rolling Meadaows, Susan I. Messenger, 25 zam. 42 S. Pistakee Lake Rd. w Fox Lake i jej siostra Lisa, 23 zam. z ich rodzicami 1129 N. Douglas Ave. w Arlington Heights.

Jedynym, który brał udział w wypadku, uratowanym pasażerem okazał się 26-letni Patrick A. Flohr zam. 2417 Clinton Ave., w Round Lake.

Tragiczny Wypadek Na Torach Kolejowych

Pociąg towarowy odciął stopy 18-letniemu Jamesowi Bluntowi z 446 N. Sawyer, który jak twierdzi, bawił się w wagonach pociągu stojącego na bocznicy, a później, gdy pociąg ruszył, starał się z niego wyskoczyć.

Detektywi kolejowi, którzy przybyli na miejsce wypadku, aby sprawdzić doniesienia motorniczego pociągu, — że kilku młodych mężczyzn wyskoczyło z wagonów, w chwili, gdy ruszono, stwierdzili, że pociąg był okradany.

Z wagonów wyrzucono kilka skrzynek zawierających ogurki święte oraz odzież.

Mimo, że ofiara wypadku nie przyznaje się do winy utrzymując iż "bawiła się" w wagonach, podobno wystosowano przeciw niemu oskarżenie o kradzież.

LOTERIA

Dla wygody naszych Czytelników przekazujemy poniżej wyniki Loterii Stanowej.

Daily Lottery	Pick 4
1 września, 1986	1 września, 1986
3 6 4	8 1 8 6

LOTTO		
	Sobota, 30 sierpnia, 86	02 16 21 29 30 35
	Środa, 27 sierpnia, 86	03 08 15 31 34 39